

DOBRE PRAKTYKI

nr 7 (2) maj - czerwiec 2014

ISSN 2299-8926

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Innowacje w edukacji

Szanowni Państwo, Drodzy Czytelnicy!

Przekazujemy Państwu siódmy numer naszego czasopisma, w którym zamieszczamy wyniki konkursów prac innowacyjnych nauczycieli i partnerów Łódzkiego systemu edukacji, informujemy o szczególnie ważnej konferencji krajowej „Przemiany w edukacji narodowej w kontekście relacji szkoła – rynek pracy”, a także o modelu czytania dzieciom, festiwalu bibliotek szkolnych, metodzie Webquest, konkursie „Pracodawca kreujący i wspierający edukację” i technikach efektywnego uczenia się. Polecamy również artykuły dotyczące doradztwa zawodowego edukacji statystycznej: wspominamy również piękną uroczystość stulecia Szkoły Podstawowej nr 40 w Łodzi. A ponieważ przed nami wakacje – wszystkim czytelnikom życzymy udanego wypoczynku wakacyjnego.

Janusz Moos

Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia
Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

OD REDAKCJI

Oddajemy do rąk Czytelników siódmy już numer czasopisma „Dobre Praktyki”.

Szczególnie ważne jest dla nas, jako popularyzatorów dobrych praktyk, Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji, święto nauczycieli-innowatorów, twórców innowacji pedagogicznych, refleksyjnych autorów własnych koncepcji metodycznych. Ukazanie się tego numeru naszego pisma towarzyszyć będzie gali Podsumowania, toteż publikujemy tu listę zdobywców tytułów, nagród i certyfikatów. Wszystkim nagrodzonym serdecznie przy tej okazji gratulujemy.

Wiosna to okres, który zapowiada niedaleki koniec roku szkolnego, to czas podsumowań, współzawodnictwa, finałów różnego typu konkursów, tak więc i na naszych łamach sporo będzie nie tylko o innowacjach i dobrych praktykach, ale także o sukcesach uczniów i ich pedagogów w rozmaitych rywalizacjach. Wiele z nich powstało jako eksperyment, dobra praktyka, który okazał się przysłowionym „strzałem w dziesiątkę” i trwale wpisał się w rejestr popularnych wśród młodzieży szkolnej imprez.

Spośród wielu ważnych wydarzeń dotyczących kształcenia zawodowego opisujemy też powstanie Łódzkiego Stowarzyszenia Kształcenia Modułowego, które ma szansę znacząco wpłynąć na rozwój szkolnictwa zawodowego także i naszym mieście, gdzie praca, a więc i właściwe do niej przygotowanie, to ważne dla łodzian kwestie. A później – później już tylko wakacje. Spotkamy się na początku roku szkolnego 2014/2015.

Jacek Głębski

W NUMERZE:

Konferencja PCG - Edukacja Równych Szans	3
Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji w roku szkolnym 2013/2014	4
Ogólnopolska Konferencja „Przemiany w edukacji zawodowej”	6
Czytanie wrażeń - innowacyjny model czytania dzieciom tekstów literackich	8
Europejska wartość dodana - X lat Polski w Unii Europejskiej	10
Stulecie Szkoły Podstawowej nr 40 w Łodzi	12
Festiwal Bibliotek Szkolnych	13
Metoda WebQuest w kształceniu zawodowym	14
Publiczne Gimnazjum nr 32 w Łodzi: Podążając za patronem.....	16
Dzień Liczby Pi	16
III Wiosenny Tydzień Promocji Zdrowia	17
Publiczne Gimnazjum nr 5 w Łodzi: Uczniowski Klub Nauki	18
Łódzkie Łabędzie dla pracodawców	19
Akademia Młodych Twórców w roku szkolnym 2013/2014	20
Szkoła Projektów w ŁCDNiKP	20
Rozstrzygnięcie konkursu <i>Najlepsza lekcja na Łódzkiej Platformie Edukacyjnej</i>	20
Kreatywny fryzjer	21
Mapy Myśli jako technika efektywnego uczenia się	22
Edukacja statystyczna w kontekście rynku pracy	24
Nowy wymiar doradztwa zawodowego	25
Bajkowa Łódź Filmowa	26
Harcerstwo jest cool - czyli o filmie <i>Kamienie na szaniec</i>	27
Wojewódzkie Konkursy Przedmiotowe dla gimnazjalistów - podsumowanie	28
Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym	28
Nowe władze Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego ...	29
Felieton z cyklu Faux Pas	30

Doktorat honoris causa dla profesora Bogusława Śliwerskiego

Wybitnemu Pedagogowi, przewodniczącemu Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, profesorowi zwyczajnemu Wydziału Pedagogicznego Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie i Wydziału Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, przewodniczącemu Sekcji I Nauk Humanistycznych i Społecznych Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, Mistrzowi Pedagogii, Ambasadorowi Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych, laureatowi konkursu „Skrzydła Wyobraźni”, wieloletniemu Przewodniczącemu Rady Społeczno - Doradczej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego BOGUSŁAWOWI ŚLIWERSKIEMU przekazujemy najserdeczniejsze gratulacje z okazji nadania przez Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie najwyższego tytułu Doktora Honoris Causa z życzeniami dalszych sukcesów naukowych i edukacyjnych.

Dyrekcja i pracownicy ŁCDNiKP

DOBRE PRAKTYKI Innowacje w edukacji

Wydawca:

Łódzkie Centrum Doskonalenia
Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź
www.wckp.lodz.pl
Adres redakcji:
90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 29,
e-mail: dobrepraktyki@wckp.lodz.pl
tel. 794 900 540

Redaguje zespół

Jacek Głębski (redaktor naczelny),
Jolanta Bielecka, Joanna Cyrańska, Danuta Górecka,
Krzyszyna Jankowska, Janusz Moos
Skład: Jacek Głębski oraz: Adrian Czubak, Kamil Durczyński, Tomasz Sadura (uczniowie Zespołu Szkół Poligraficznych w Łodzi)

Cennik reklam:

moduł reklamowy całostronicowy
(185 x 250 mm) - 400 zł + VAT
moduł reklamowy 1/2 strony
(185 x 120 mm) - 250 zł + VAT
moduł reklamowy 1/4 strony
(90 x 120 mm) - 150 zł + VAT

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania dostarczonych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Konferencja PCG, Ołtarzew, 10-11 marca 2014

Edukacja Równych Szans

10 i 11 marca 2014 r. odbywała się konferencja Edukacja Równych Szans organizowana przez Centrum Doskonalenia PCG. Wydarzenie odbyło się w hotelu Lamberton w Ołtarzewie pod Warszawą. Gościnność obsługi hotelowej, smaczne posiłki oraz lokalizacja na peryferiach miasta stanowiły doskonały grunt do pogłębiania wiedzy i doświadczenia w ważnym temacie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Do udziału w konferencji zostali zaproszeni przedstawiciele czterech środowisk:

- dyrektorzy i pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych
- dyrektorzy i pracownicy ośrodków doskonalenia nauczycieli
- dyrektorzy i pracownicy szkół
- przedstawiciele samorządów lokalnych

Celem konferencji była integracja tych środowisk, stworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk jak również wspólne określenie roli tych placówek w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Podczas pierwszego dnia konferencji uczestnicy mieli możliwość udziału w wykładach plenarnych. Tego dnia prelegenci dzielili się wiedzą i doświadczeniem m.in. w zakresie budowania pracy zespołowej między instytucjami odpowiedzialnymi za pomoc psychologiczno-pedagogiczną (wykład Pana Cezarego Kocona), czy też prezentując doświadczenia w zakresie wdrażania projektu indywidualizacji nauczania pt. **Wyjątkowy uczeń** realizowanego w Łodzi (wykład Pani Agnieszki Ciszewskiej), w który zaangażowane jest również PCG Polska.

Drugi dzień obfitował w seminaria, na które uczestnicy zapisywali się indywidualnie wykorzystując do tego e-Platformę Centrum Doskonalenia PCG. Semina miały charakter kameralnych wykładów, połączonych z dyskusją. Uczestnicy chwalili sobie taką formę przekazywania wiedzy, gdzie oprócz cennych informacji ze strony prelegentów, mogli uzyskać odpowiedzi na ważne dla siebie pytania oraz porady także ze strony innych uczestników, którzy borykają się z podobnymi trudnościami przy organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swoich placówkach.

Semina zostały podzielone na cztery bloki tematyczne:

- Przepisy prawa w praktyce
- Partnerska praca zespołowa
- Procesy wspierające pomoc
- Pomoc bliżej ucznia

Na konferencji obecni byli również przedstawiciele Wydawnictwa Harmonia, Wydawnictwa Fraszka, firmy No Bell, firmy ProEduco, firmy PROMITIS oraz portalu edukacyjnego Reedukacja.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom, prelegentom i partnerom wydarzenia oraz organizacjom, które objęły swoim patronatem konferencję. Liczymy, że nawiązane relacje oraz pomysły wspólnych projektów, będą owocowały w najbliższej przyszłości zrealizowanymi działaniami zmierzającymi do dalszego wypracowywania najlepszych praktyk w obszarze wsparcia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zachęcamy do dzielenia się komentarzami na forum na e-Platformie Centrum Doskonalenia PCG.

PCG Polska Sp. z o.o. to firma doradczo-konsultingowa działająca w Polsce od 2010 roku. Skupiamy się na wspieraniu instytucji sektora publicznego: edukacji, opieki zdrowotnej oraz polityki społecznej, pomagając im skutecznie realizować zadania statutowe i wypełniać ich misję. PCG Polska zatrudnia około 1000 ekspertów i konsultantów pracujących w ramach realizowanych przez nas projektów. Świadczymy szyte na miarę usługi doradczo-szkoleniowe oraz rozwiązania technologiczne dla naszych klientów, dla których stałe doskonalenie jest strategią na przyszłość.

Działalność szkoleniową oraz doradczą w strukturach firmy prowadzi **Centrum Doskonalenia PCG** – niepubliczny ośrodek doskonalenia nauczycieli założony w 2012 roku z wizją zapewnienia kompleksowego wsparcia dla sektora publicznego przyszłości. Działania Centrum Doskonalenia PCG zorientowane są na wsparcie kadr zarządzających i pracowników placówek oświatowych oraz instytucji pomocy społecznej w celu stałego doskonalenia ich pracy i podnoszenia jakości świadczonych usług.

Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji w roku szkolnym 2013/2014

Podsumowania Ruchu Innowacyjnego w Edukacji organizowane są w każdym roku szkolnym przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z instytucjami o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Każda uroczystość podsumowująca działalność innowacyjną jest szczególnie ważnym świętem dla nauczycieli prezentujących wysoki poziom refleksji i produktywności pedagogicznej, dla kreatorów zmian w edukacji, dla osób wytwarzających i wdrażających do praktyki edukacyjnej pomysły rozwiązań problemów, mające na celu wytwarzanie wiedzy przez uczących się, a więc dla nauczycieli stosujących w praktyce założenia kształcenia wielostronnego i konstruktywizmu w edukacji, dla organizatorów procesów innowacyjnych w otoczeniu szkoły oraz dla innowacyjnych pracodawców wpływających na strukturę i modele uczenia się. Zdaniem wielu pedagogów, naukowców i nauczycieli **Łódzkie Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji** jest unikatowym przedsięwzięciem w Polsce, które umożliwia zaprezentowanie osób twórczych wprowadzających do praktyki edukacyjnej wartościowe modele edukacji oraz ukazanie wartości edukacji, które często są „uśpione”.

Prezentujemy listę osób i instytucji – laureatów konkursów innowacyjnych wyróżnionych tytułami: Mistrz Pedagogii, Ambasador Innowacyjnych Idei i Praktyk Pedagogicznych, Partner Przyjazny Edukacji i in. oraz stosownymi certyfikatami. Po raz pierwszy Kapituła Konkursów Innowacyjnych przyznała nagrody – statuetki „Skrzydła Wyobraźni” – osobom i instytucjom za szczególne osiągnięcia w tworzeniu i wdrażaniu innowacji do praktyki edukacyjnej.

Janusz Moos
dyrektor ŁCDNiKP

TALENT UCZNIOWSKI

1. **Krzysztof Marek Haładyn**, uczeń Publicznego Gimnazjum nr 44 w Łodzi nauczycielka: Wanda Kowalczyk
2. **Paweł Kącki**, uczeń Szkoły Podstawowej nr 79 w Łodzi nauczyciel: Małgorzata Wędrychowicz
3. **Jakub Janiszewski**, uczeń XII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi nauczyciel: Andrzej Janicki
4. **Marcelina Falińska-Toboła**, uczennica Publicznego Gimnazjum nr 29 w Łodzi nauczycielka: Hanna Gosa
5. **Angelika Wardęga**, uczennica Publicznego Gimnazjum nr 5 w Łodzi nauczycielka: Wioletta Barańska
6. **Wojciech Korzyński**, uczeń Publicznego Gimnazjum nr 5 w Łodzi nauczyciel: Wojciech Makówka
7. **Agnieszka Chrzanowska**, uczennica Publicznego Gimnazjum nr 5 w Łodzi nauczycielka: Renata Drąszczyk
8. **Beata Dąbek**, uczennica Publicznego Gimnazjum nr 32 w Łodzi nauczycielka: Marta Mielczarek
9. **Anna Drzymała**, uczennica Szkoły Podstawowej nr 36 w Łodzi nauczycielka: Lidia Aparta
10. **Paweł Śluzak**, uczeń Szkoły Podstawowej nr 36 w Łodzi nauczycielka: Lidia Aparta
11. **Adrian Niewiadomski**, uczeń Szkoły Podstawowej nr 36 w Łodzi nauczycielka: Lidia Aparta
12. **Jakub Dabbous**, uczeń Szkoły Podstawowej nr 36 w Łodzi nauczycielka: Lidia Aparta
13. **Joanna Jurek**, uczennica I LO w Piotrkowie Trybunalskim.

MÓJ MISTRZ

1. **Katarzyna Kopczyńska**, nauczycielka przyrody w Szkole Podstawowej nr 5 w Łodzi
2. **Iwona Wojtczak**, nauczycielka matematyki w Szkole Podstawowej nr 79 w Łodzi
3. **Monika Głuszcak**, nauczycielka przyrody w szkole Podstawowej w Koźlu
4. **Sławomira Kopycka**, nauczycielka języka polskiego w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi

NAUCZYCIEL NOWATOR

1. **Tomasz Rodowicz**, dyrektor artystyczny – Stowarzyszenie Teatralne Chorea
2. **Monika Tomczyk**, pedagog, terapeuta w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 4 w Łodzi
3. **Agata Flączkowska**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 202 w Łodzi
4. **Małgorzata Morawska**, nauczycielka Publicznego Gimnazjum nr 33 w Łodzi
5. **Maria Noworyta-Chlebny**, nauczycielka Zespołu

Szkoł Ponadgimnazjalnych nr 13 w Łodzi

6. **Lucyna Pietras**, nauczycielka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi
7. **Agnieszka Urzędowska-Wardencka**, nauczycielka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5
8. **Agnieszka Puta**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 29 w Łodzi
9. **Dorota Gołębiowska**, wicedyrektor Pałacu Młodzieży im. Juliana Tuwima w Łodzi
10. **Małgorzata Pawłowska**, nauczycielka XV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi
11. **dr Anna Kolaczowska**, nauczycielka XXVI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi
12. **Włodzimierz Drewnowski**, nauczyciel Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20
13. **Karolina Golińska**, nauczycielka Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi
14. **Sławomira Kopycka**, nauczycielka Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi
15. **Ewa Pawlak**, wicedyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Mody w Łodzi
16. **Anna Grunert**, dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 215 w Łodzi
17. **Katarzyna Gorzędowska**, nauczycielka Anglojęzycznej Szkoły Podstawowej w Łodzi
18. **Wioletta Szwebs**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 81 w Łodzi
19. **Anna Juszkiewicz**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 14 w Łodzi
20. **Izabela Dubaniewicz**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 65 w Łodzi
21. **Wiesława Bednarska**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 36 w Łodzi
22. **Jacek Lipecki**, nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 6 w Łodzi
23. **Anna Rogala**, nauczycielka Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Łodzi
24. **Witold Jaroszewski**, nauczyciel Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi

PARTNER PRZYJAZNY EDUKACJI

1. **Iwona Gruczyńska**, prezes Agencji Analiz Statystyczno-Ekonomicznych An-Stat w Łodzi
2. **Katarzyna Pawlata**, kierownik Regionalnego Obserwatorium Rynku Pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Łodzi
3. **Arkadiusz Szadkowski**, Polska Spółka Gazownictwa
4. **Andrzej Kaczorowski**, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy

KATEGORIA GRUPOWA

5. **Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego** w Łodzi Dyrektor: Łukasz Kucharski
6. **Synapia Sp. z o.o. – Systemy Nauczania i Prezentacji Interaktywnych** Prezes Zarządu: Witold Pawlak
7. **Chint Poland Sp. z o.o.** Prezes Zarządu: Jakub Józef Róziwicz
8. **Okręg Łódź Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej** Prezes Zarządu: mjr Zbysław Raczkiwicz
9. **Drugi Urząd Skarbowy Łódź-Baluty** Naczelnik Urzędu: Janusz Zdanowicz
10. **Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Sp. z o.o.** w Łodzi Prezes Zarządu Tadeusz Zagajewski
11. **Piekarnia „Mikołaj”** Właściciel: Stanisław Sikorski
12. **Ariadna S.A. Fabryka Nici** Prezes zarządu: Iwona Kwiecień-Poborska
13. **Matek FPH Piotr Matuszewski** Właściciel: Piotr Matuszewski

LIDER W EDUKACJI

1. **Barbara Radecka**, nauczycielka Publicznego Gimnazjum nr 34 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi
2. **Henryka Michalska**, dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi
3. **Elżbieta Jurek**, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 29 w Łodzi
4. **Mirosław Nicowski**, prezes Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Motorowego w Łodzi
5. **Barbara Świetlik**, kierownik Ośrodka Doskonalenia Kadr Technicznych - Naczelna Organizacja Techniczna w Łodzi
6. **Anna Sierba**, nauczycielka Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi
7. **Szymon Pytel**, nauczyciel XXXI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi

8. **Agnieszka Szymańska**, dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Łodzi
9. **Anna Tomaszewska**, dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 6 w Łodzi
10. **Iwona Kowalska**, dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi
11. **Bożena Stec**, nauczycielka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim
12. **Katarzyna Zarębska**, nauczycielka XXXI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi
13. **Katarzyna Kasprzyk**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 130 w Łodzi
14. **Andrzej Żelasko**, dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 w Łodzi
15. **Iwona Dybala**, nauczycielka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi

KATEGORIA GRUPOWA

16. **Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego** w Łodzi Dyrektor: Józef Kolat

ORGANIZATOR PROCESÓW
INNOWACYJNYCH

1. **Anna Rabiega**, dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Łodzi
2. **Jolanta Kuśmirek**, dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 32 im. Karola Wojtyły w Łodzi
3. **Mariola Przybylska**, dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim
4. **Renata Tylińska**, nauczycielka Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi
5. **Beata Rzeźnik**, wicedyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi
6. **Lidia Aparta**, nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 36 w Łodzi

KATEGORIA GRUPOWA

1. **Szkoła Podstawowa im. Księcia Józefa Poniatowskiego Towarzystwa Oświatowego „Edukacja”** w Łodzi Dyrektor: Ewa Ciemnicka
2. **Przedszkole Miejskie nr 17** w Łodzi Dyrektor: Irena Czech
3. **XV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza** w Łodzi Dyrektor: Ewa Kaczorowska
4. **Szkoła Podstawowa nr 83 im. Stanisława Jachowicza** w Łodzi Dyrektor: Agnieszka Dymel
5. **Przedszkole Miejskie nr 174** w Łodzi Dyrektor: Jolanta Lipska
6. **Przedszkole Miejskie nr 88** w Łodzi Dyrektor: Małgorzata Wągrowka
7. **Publiczne Gimnazjum nr 5 im. króla Władysława Jagiełły** w Łodzi Dyrektor: Barbara Zielińska
8. **Centralne Muzeum Włókiennictwa** w Łodzi Dyrektor: Marcin Oko
9. **Szkoła Podstawowa nr 36** w Łodzi Dyrektor: Małgorzata Górecka
10. **Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK** Dyrektor: Andrzej Danowski
11. **Szkoła Podstawowa nr 166 im 19 Stycznia** Dyrektor: Barbara Jarecka-Kowalczyk
12. **Szkoła Podstawowa nr 202** Dyrektor: Wiesława Sobczyk

LIDER SZKOLNEGO

DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19 im. Karola Wojtyły** w Łodzi Dyrektor: Teresa Łęcka Lider: Justyna Jędrzejczak
2. **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22** w Łodzi Dyrektor: Ryszard Kaźmierczak Lider: Alicja Gramsch
3. **Publiczne Gimnazjum nr 3 im. Fryderyka Chopina** w Łodzi Dyrektor: Sławomir Wołczyk Lider: Barbara Cierpisz
4. **Publiczne Gimnazjum nr 5 im. króla Władysława Jagiełły** w Łodzi Dyrektor: Barbara Zielińska Lider: Ewa Wilczyńska

5. **Publiczne Gimnazjum nr 32 im. Karola Wojtyły** w Łodzi Dyrektor: Jolanta Kuśmirek Lider: Marek Wilmowski
6. **Publiczne Gimnazjum nr 46 im. Witolda Pileckiego** w Łodzi Dyrektor: Dariusz Pawelec Liderzy: Patrycja Król, Barbara Malik

KREATOR INNOWACJI

1. **prof. zw. dr hab. Maria Dems**, Instytut Mechatroniki Politechniki Łódzkiej
2. **Krzysztof Kluszczyński**, nauczyciel Publicznego Gimnazjum nr 29 w Łodzi
3. **Iwona Kurzyp**, wicedyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi

KATEGORIA GRUPOWA

1. **LIBRUS** Prezes Zarządu: Marcin Kempka Dyrektor Regionalny: Krzysztof Gierler
2. **Young Digital Planet** Prezes: Andrzej Molski
3. **NOWA SZKOŁA Sp. z o.o.** Prezes: Macardier Michel Louis Menager ds. Promocji: Bogusława Bugaj
4. **Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego** Prezes Zarządu: Przemysław Andrzejak
5. **Public Consulting Group Polska Sp. z o.o.** Dyrektor PCG na Europie: Richard Maguire Dyrektor PCG: Małgorzata Marciniak

KREATOR KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

1. **Joanna Kośka**, dyrektor Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi
2. **Monika Michalik**, dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi
3. **Małgorzata Gosławska**, dyrektor Zespołu Szkół Gastronomicznych w Łodzi
4. **Małgorzata Joniuk-Piątkowska**, dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi
5. **Elżbieta Wróblewska**, dyrektor Zespołu Szkół Rzemiosła w Łodzi

KATEGORIA GRUPOWA

1. **Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna** Prezes Zarządu: Tomasz Sadzyński
2. **Dalkia Łódź S.A.** Prezes Zarządu, dyrektor generalny Andrzej Szymanek
3. **BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o.** Oliver Giersberg – dyrektor oddziałów w Łodzi, członek zarządu
4. **Andel's Hotel Łódź**
5. **Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi** Dyrektor: Paweł Włodzimierz Błachowski
6. **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Łódź Sp. z o.o.** Prezes: Zbigniew Papiński Wiceprezes: Krzysztof Kamiński
7. **Klub 500 – Łódź** Prezes: Sylwester J. Szymalak
8. **Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi** Prezes: Mirosław Golis
9. **Izba Rzemieślnicza w Łodzi** Prezes Zarządu: Paweł Saar Dyrektor: Adam Paprocki
10. **Philips Lighting Poland S.A. Oddział w Pabianicach** Prezes Zarządu: Tadeusz Dardas

KREATOR KOMPETENCJI
SPOŁECZNYCH

1. **Małgorzata Wiktor**, Muzeum Sztuki w Łodzi
2. **Katarzyna Pelka-Wolsztajn**, TVP 3
3. **Piotr Szymański**, pedagog w Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego

KATEGORIA GRUPOWA

1. **Fundacja im. Augustyna-Jeana Fresnela**
2. **Plagiat.pl Sp. z o.o.**
3. **Szkoła Podstawowa nr 130** w Łodzi
4. **Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania**
5. **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19** w Łodzi
6. **Czasopismo „Nowe Horyzonty Edukacji”**
7. **Telewizja TOYA**
8. **Spoleczna Akademia Nauk**

LIDER SPOŁECZNO-OŚWIATOWY

1. **dr Bogdan Mazurek**, Wydział Organizacji i Zarządzania Politechnik Łódzkiej
2. **Małgorzata Laurentowicz-Granias**, dyrektor Muzeum Miasta Łodzi
3. **Paweł Patora**, redaktor Dziennika Łódzkiego
4. **Andrzej Moszura**, ekspert gospodarczy
5. **Tomasz Saryusz-Wolski**, Instytut Badań Edukacyjnych
6. **Joachim Nowak**, Prezes Zarządu PAMSO w Pabianicach
7. **Wojciech Jabłoński**, Wiceprezes Zarządu Związku Pracodawców Warszawy i Mazowsza

KATEGORIA GRUPOWA

1. **Europejskie Stowarzyszenie Dialogu Edukacyjnego** Prezes Zarządu: Zdzisław Piotr Ratajek
2. **Fundacja Rozwoju Przedsiębiorstwa w Łodzi** Prezes Zarządu: dr Ewa Sadowska-Kowalska
3. **Czasopismo „Dyrektor Szkoły”** Redaktor Naczelna: Małgorzata Pomianowska
4. **Muzeum Sztuki MS²** Dyrektor: Jarosław Suchan
5. **Czasopismo EduFakty** Dyrektor: Maciej Kulak
6. **Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych** Prezes: dr inż. Piotr Szymczak

MISTRZ PEDAGOGII

1. **dr hab. Marek Budajczak**, profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
2. **prof. dr hab. inż. Adam Pelikant**, prodziekan Wydziału Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki Politechniki Łódzkiej
3. **prof. nadzw. dr hab. Tomasz Cieślak**, Katedra Literatury i Tradycji Romantyzmu Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego
4. **prof. dr hab. Maciej M. Sysło**, Uniwersytet Wrocławski

AMBASADOR INNOWACYJNYCH IDEI
I PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

1. **prof. zw. dr hab. Zdzisław Ratajek**, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
2. **Andrzej Butra**
3. **prof. dr hab. Jarosław Pluciennik**, prorektor Uniwersytetu Łódzkiego
4. **prof. zw. dr hab. Kazimierz Zakrzewski**, Politechnika Łódzka, Instytut Mechatroniki

PROMOTOR ROZWOJU EDUKACJI

1. **prof. dr hab. Bogusław Śliwerski**, Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN
2. **prof. zw. dr hab. inż. Sławomir Wiak**, Prorektor Politechniki Łódzkiej
3. **prof. dr hab. Stanisław Dylak**, kierownik Zakładu Pedagogii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu

KATEGORIA GRUPOWA

1. **Microsoft Polska** Dyrektor: Cecylia Szymańska-Ban
2. **Gillette Poland International Sp. z o.o.** Dyrektor Personalny: Agnieszka Ozdobińska, Talent Supply Specialist: Marta Sażała
3. **Festo Didactic** Dyrektor: dr Witold Morawski

SKRZYDŁA WYOBRAŹNI

1. **prof. dr hab. Stanisław Popok**
2. **prof. dr hab. Zbyszko Melosik**
3. **prof. dr hab. Jacek Pyżalski**

KATEGORIA GRUPOWA

4. **Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej**
4. **Głos Nauczycielski**
5. **Mitsubishi Electric Europe B.V.**
6. **DELL Products (Poland) Sp. z o.o.**

Ogólnopolska Konferencja „Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła - rynek pracy”

Ogólnopolska konferencja „Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła - rynek pracy”, zorganizowana 11 i 12 kwietnia 2014 roku przez Wydawnictwo EduFakty - Uczę nowoczesnie oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, podjęła najważniejsze problemy edukacji zawodowej dotyczące kształtowania gotowości do uczenia się przez całe życie, modelowania systemu doradztwa zawodowego, monitorowania rynku pracy dla potrzeb edukacji, organizacji procesu uczenia się w szkole zawodowej, wdrażania do praktyki szkolnej modelu Polskiej Ramy Kwalifikacji, nowych technologii dla edukacji zawodowej, organizacji egzaminu zawodowego sumującego procesy osiągnięcia kompetencji zawodowych, roli pracodawcy w kreowaniu zmian w szkole zawodowej.

W konferencji uczestniczyli dyrektorzy i nauczyciele szkół zawodowych, przedstawiciele organów prowadzących szkoły zawodowe, dyrektorzy centrów kształcenia praktycznego i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego, przedstawiciele placówek doskonalenia nauczycieli, pracodawcy, przedstawiciele Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, (łącznie 150 osób).

Konferencję objęli patronatem: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewoda Łódzki, Marszałek Województwa Łódzkiego, Prezydent Miasta Łodzi, Łódzki Kurator Oświaty, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi, Związek Powiatów Polskich, Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Partnerami Konferencji byli: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Instytut Badań Edukacyjnych, Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego. Patronami technologicznymi konferencji byli: Lenovo Technology B.V., Festo, Mitsubishi Electric Europe B.V. - Oddział w Polsce, Samsung Electronics Polska, BenQ, Mentor Systemy Audiowizualne, Sony Europe Limited - Oddział w Polsce, EPSON EUROPE B.V., Agraf, AP Agnieszka Post Apple Solutions Expert Education, MTS, konsorcjum FEN, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Akademia Humanistyczno - Ekonomiczna w Łodzi.

W ramach konferencji zorganizowano stanowiska techniczno - dydaktyczne partnerów technologicznych prezentujące najnowsze technologie oraz MIASTECZ-

KO TECHNOLOGICZNE i punkt informacyjny o wszystkich spotkaniach plenarnych i seminaryjnych. Wszyscy uczestnicy konferencji otrzymali pakiet edukacyjny zawierający: dwutomowe opracowanie „Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła - rynek pracy” pod redakcją Janusza Moosa, Macieja Kułaka (600 stron, 72 artykuły), Katalog Dobrych Praktyk w Edukacji pod redakcją Grażyny Adamiec i Janusza Moosa (269 stron), specjalne numery czasopism „Dobre Praktyki. Innowacje w Edukacji” (LCDNiKP), „EduFakty - Uczę Nowoczesnie”, materiały informacyjne partnerów technologicznych na temat nowych technologii.

W pierwszym dniu konferencji ogłoszono siedem referatów, w tym „Organizacja procesów uczenia się w świetle nowej podstawy programowej” - referat Ministerstwa Edukacji Narodowej wygłoszony przez wicedyrektora KOWEziU Teresę Kazimierską „Przemiany w edukacji zawodowej a uczenie się przez całe życie (Janusz Moos, dyrektor LCDNiKP), „Potwierdzenie kompetencji w systemie wynikającym z Polskiej Ramy Kwalifika-

cji (dr inż. Tomasz Saryusz - Wolski, Instytut Badań Edukacyjnych), „Z prac nad modelowaniem systemu doradztwa zawodowego” (Małgorzata Sienna, kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego LCDNiKP), „Rola monitorowania rynku pracy w projektowaniu zmian w szkołach zawodowych” (dr Elżbieta Ciepucha, kierownik Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w LCDNiKP), „Rola pracodawcy w organizacji procesu osiągnięcia przez uczących się kompetencji zawodowych” (Ryszard Mirys, Katarzyna Węglińska), „Mobilne technologie w szkole zawodowej” (Daniel Makus, mentor Apple Education Mentor). W pierwszym dniu konferencji zorganizowano również dyskusję panelową na temat „Egzaminy zawodowe w polskim systemie edukacji”. Dziewięciu panelistów reprezentujących MEN, Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łodzi, kierownictwo szkół zawodowych i centrów kształcenia praktycznego, pracodawców, Instytut Badań Edukacyjnych przygotowało odpowiedzi na następujące pytania: cele wprowadzenia nowego egzaminu zawodowego w kontekście nowej podstawy programowej i podziału zawodów na kwalifikacje, czy organizacja egzaminów koresponduje z ideą Krajowej Ramy Kwalifikacji (walidacja osiągniętych kompetencji zawodowych i nadawanie kwalifikacji zawodowych)?, czy wyposażenie techniczno - dydaktyczne ośrodków egzaminacyjnych umożliwia optymalne ich funkcjonowanie?, jaki jest możliwy udział pracodawców w organizacji egzaminu zawodowego? Dyskusję panelową prowadził Janusz Moos, dyrektor Łódz-

kiego centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Wypowiedzi dziewięciu panelistów włączyły do dyskusji uczestników konferencji (ok. 40 wypowiedzi). Wszyscy wypowiadający się zaprezentowali duże zaangażowanie w analizowanie dotychczasowych rozwiązań i poszukiwanie rozwiązań nowych. Treści tych wypowiedzi można zakwalifikować do następujących grup tematycznych: prace organizacyjne i edukacyjne ukierunkowane na osiągnięcie wszystkich celów egzaminów zawodowych; pomiar rzeczywistych kompetencji zawodowych poprzez egzamin zawodowy; przygotowanie szkół zawodowych do pełnego rozpoznania nowego egzaminu zawodowego i jego znaczenia dla rozwoju edukacji zawodowej; opis i upowszechnienie egzaminu zawodowego w kontekście założeń Polskiej Ramy Kwalifikacji; motywowanie pracodawców do udziału w organizacji egzaminu: organizacja stanowisk egzaminacyjnych umożliwiających pozyskanie, z prowadzonego egzaminu, informacji o osiągniętych efektach uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji; organizacja egzaminu w szkole zawodowej a procesy uczenia się; pozyskiwanie egzaminatorów; finansowanie organizacji egzaminu zawodowego.

W drugim dniu konferencji zorganizowano następujące sesje seminaryjne:

1. „Rola centrów kształcenia (CKP, CKZiU) i placówek doskonalenia nauczycieli w dokonywaniu zmian w edukacji zawodowej”.

Sekcję prowadzili konsultanci ŁCD-NiKP. Treścią było wspólne szukanie odpowiedzi na pytania: „Dlaczego i jak przygotować nauczycieli do pełnienia roli tutora, coacha, doradcy w procesach samodzielnego uczenia się?”, „Jakie umiejętności powinien ukształtować nauczyciel organizujący procesy uczenia się poprzez wykonywanie zadań zawodowych (kształcenie zadaniowe - modułowe)?”, „Dlaczego w centrach edukacyjnych (CKP,CKZiU) należy organizować ośrodki egzaminacyjne?”, „Jak można wykorzystać PLATFORMĘ EDUKACYJNĄ w organizacji procesów uczenia się w centrach edukacyjnych i szkołach oraz w procesach doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego (na przykładzie Łódzkiej Platformy Edukacyjnej)?”, „Dlaczego w centrach edukacyjnych i placówkach doskonalenia nauczycieli należy organizować procesy zorientowane na tworzenie systemów doradztwa zawo-

dowego?”, „Dlaczego centra edukacyjne powinny oddziaływać na jakość edukacji przedzawodowej (edukacja zawodowa w szkołach podstawowych i gimnazjach)?”.

2. „Organizacja procesów uczenia się w świetle nowej podstawy programowej”.

Sesję prowadziła: Maria Suliga (Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej).

Celem było omówienie problemów organizacji procesów uczenia się na bazie projektowanych efektów uczenia się zawartych w podstawach programowych kształcenia zawodowego z uwzględnieniem takich założeń edukacyjnych, jak: wybór obszaru kształcenia, zainteresowania i uzdolnienia uczącego się, uczenie się poprzez wykonywanie projektów, indywidualizacja procesów kształcenia, uzyskiwanie przez uczących się efektów uczenia się.

3. „Organizacja procesów doradztwa edukacyjno - zawodowego i kwalifikacyjnych kursów zawodowych”.

Sekcję prowadziły: Małgorzata Sienina, Maria Michalak (Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego), współpraca: pracodawca Ryszard Mirys, przedstawiciele powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi.

Uczestnicy sekcji pracowali nad modelowaniem systemu doradztwa edukacyjnego z uwzględnieniem następujących jego elementów: badanie predyspozycji zawodowych, układ czynności doradczych (doradztwo grupowe i indywidualne), wycieczki zawodoznawcze z udziałem pracodawców, spotkania z rodzicami uczących się. Bazą informacyjną do dyskusji będzie również Łódzki Model Doradztwa Zawodowego. Na odnotowanie zasługują zgłoszone propozycje rozwiązań następujących problemów: rola dyrektora szkoły w kreowaniu szkolnego systemu doradztwa edukacyjno - zawodowego, rola pracodawcy w pracach nad modelowaniem systemu doradztwa, współdziałanie z urzędami pracy na przykładzie działalności PUP w Łodzi.

4. „Wdrażanie zmodernizowanego Polskiego Systemu Kwalifikacji a uczenie się przez całe życie”.

Sekcję prowadzili: dr inż. Tomasz Saryusz - Wolski (Instytut Badań Edukacyjnych), Andrzej Butra (Pearson Qualifications International).

Uczestnicy rozpoznali istotę Polskiej Ramy Kwalifikacji, procesy osiągania i potwierdzania kompetencji zawodowych, efekty uczenia się według Europejskiej i Polskiej Ramy Kwalifikacji,

rolę Ramy w procesach uczenia się przez całe życie, tryby osiągania kompetencji zawodowych (formalny, pozaformalny, nieformalny). Szczególnie mocno została zaakcentowana potrzeba określenia kwalifikacji piątego poziomu PRK w odniesieniu do szkoły lub innej struktury edukacji zawodowej.

Na odnotowanie zasługują również następujące sesje seminaryjne zorganizowane przez partnerów technologicznych, które prowadzono równolegle do sesji wyżej wymienionych dwukrotnie (zapewnienie możliwości udziału przez wszystkich uczestników konferencji):

- Przygotowanie szkoły do nowej formuły egzaminów zewnętrznych. Jak pokonywać czekające dyrektora trudności.

- Oprogramowanie dydaktyczno - przemysłowe do uczenia się programowania obrabiarek sterowanych numerycznie (MTS - Berlin)

- Mobilne technologie w edukacji zawodowej na przykładzie urządzeń Lenovo.

- Cyfrowa pracownia językowa, czyli jak na przerwie zamienić klasę komputerową na pracownię językową.

- Wykorzystanie sprzętu dydaktycznego firmy FESTO w lekcjach na temat napędów elektrycznych.

- Od przemysłu do edukacji, czyli roboty Mitsubishi w akcji.

- Projektor interaktywny - doskonale uzupełnienie nowoczesnych zajęć lekcyjnych.

- Pracownia językowa, tablica interaktywna (MENTOR)

- Elektroniczne sprawdzanie wiedzy z wykorzystaniem pilotów CDS.

- Minimalizacja kosztów druku oraz efektywna archiwizacja (skanowanie dokumentów w każdej szkole).

14 sesji seminaryjnych umożliwiło zorganizowanie licznych konsultacji grupowych i indywidualnych wzbogacających sesje referatowe.

Konferencja została zorganizowana w Centrum Kongresowo-Szkoleniowym Magellan w Bronisławowie. Do dyspozycji uczestników były sale wyposażone w urządzenia do wizualizacji omawianych treści, Internet, basen, spa i inne atrakcje, między innymi nagrody losowane po opracowaniu arkusza ewaluacyjnego.

*Janusz Moos
Łódzkie Centrum
Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego*

Czytanie wrażeńiowe

Innowacyjny model czytania dzieciom tekstów literackich w przedszkolu i w szkole

Od sześciu lat czytam dzieciom różne teksty literackie przy ruchu, zabawie, a nawet w tańcu, z towarzyszeniem emocji, mimiki, pantomimy. I nie dzieje się to po wysłuchaniu tekstu, tylko w trakcie. Tak dobieram działania, by nie przeszkadzały, ale pomagały w koncentrowaniu się na słowie drukowanym. Zapraszam dzieci i do słuchania, i do zabawy równocześnie. Jako animator różnorodnych spotkań literackich w Poznaniu i jako nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej staram się, by jakość szeroko rozumianej edukacji była jak najwyższa, poprzez atrakcyjne działania z książką, wierszem, opowiadaniem... Równocześnie dostrzegam potrzebę upowszechniania mojego wypracowanego przez lata modelu, rodzicom, studentom kierunków pedagogicznych i nauczycielom. Czynię to na licznych warsztatach i spotkaniach otwartych, zarówno w placówkach edukacyjnych, jak i w przestrzeni publicznej (między innymi Festiwal Malta, Sztuka Szuka Malucha, Biennale Sztuki dla Dziecka).

Jak ożywiać teksty literackie, by grupa dzieci z uwagnością podążała za nauczycielem drukowaną ścieżką?

Co zrobić, by czytanie - słuchanie było dla dzieci przeżyciem, zabawą i refleksją, a nie prezentacją utworu zakończona zamkniętymi pytaniami do tekstu na przykład typu: kto był głównym bohaterem?

Tekst literacki jest podstawowym narzędziem w pracy nauczyciela w przedszkolu i w edukacji wczesnoszkolnej. To na podstawie opowiadania, wiersza, piosenki, zagadki czy lektury, buduje się cały dzień edukacyjny.

Współczesna grupa dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym domaga się specjalnego traktowania. To dzieci żyjące w świecie obrazów i niezliczonej ilości informacji podawanej wszystkimi dostępnymi kanałami. To dzieci odbierające świat wszystkimi zmysłami, posiadające ogromną potrzebę fizjologicznego ruchu.

Jak pogodzić potrzebę pojedynczego dziecka z oczekiwaniami całej grupy? Jak rozwiązywać sytuacje nietypowe, trudne, konfliktowe? Jak rozmawiać z dziećmi o wartościach?

Chcę zaproponować nowe spojrzenie na wiersze, opowiadania i książki dla dzieci. To nowe podejście nazywam „czytaniem wrażeńiowym”, co oznacza, że tak aranżuję spotkanie z książką, by pozostawiło w dzieciach pozytywny ślad, dobre wrażenie.

Czym różni się czytanie wrażeńiowe od tradycyjnego zapoznania dzieci z tekstem? O tym, w jaki sposób przeczytać tekst z dziećmi, myślę przed otwarciem książki. Zaczynam wyobrażać sobie, jak

inaczej może wyglądać sala przedszkolna czy szkolna, w której dzieci będą słuchaczami oraz jak ja, jako nauczyciel, mogę „zaczarować” książkę, by była atrakcyjnym i wartościowym dla małych dzieci narzędziem dydaktycznym. Poniżej podaję harmonogram spotkania z tekstem literackim.

1. Aranżacja przestrzeni, image nauczyciela
2. Umiejscowienie dzieci.
3. Hasło rozpoczynające czytanie.
4. Czytanie wrażeńiowe - ożywianie tekstu literackiego za pomocą gestu, słowa, zabawy, ruchu, tańca.
5. Działania przedłużające przeżycie tekstu – gry planszowe, zabawa tematyczna.
6. Potrzebne rekwizyty

Ad.1 Aranżacja przestrzeni

Przed czytaniem tekstu ważne jest stworzenie niezwykłości, np. na dywanie, w środku koła jakie tworzą dzieci, znajduje się szkatułka, z której przed czytaniem nauczyciel wydobywa drobny przedmiot mający tematyczny związek z książką-kamień, skrawek materiału, piórko - ważne by przedmiot działał na wyobraźnię i pozostawiał dozę tajemniczości. Innym nietypowym zabiegiem może być powieszenie w sali tiulowego materiału, który stworzy rodzaj bramy, przez którą dzieci przejdą, by rozpocząć działania z tekstem literackim.

Ad.2 Umiejscowienie dzieci

Bardzo ważna kwestia organizacyjna to dobre usadowienie dzieci podczas czy-

tania tekstu literackiego. W zależności od prezentowanej książki umiejscowienie dzieci może sprowadzać się po prostu do siedzenia w kole albo w rozсыпce na dywanie. Można jednak przyjąć bardziej „tajemnicze” i bajkowe pozycje. Nauczyciel, który zaprasza dzieci na dywan, zamiast powiedzieć „siadamy jeden przy drugim na dywanie”, może użyć słów „gdy rozpocznie się czytanie, nasz dywan zamieni się w czarodziejski dywan, który zanieśie nas w podróż do dalekiej krainy, usiądźmy więc bardzo wygodnie i zadbajmy, by nasi towarzysze podróży też siedzieli wygodnie, popatrz na swego kolegę z prawej strony, spójrz na koleżankę z lewej strony, zapytaj, czy jest im wygodnie, czy potrzebują trochę więcej miejsca”. W ten sposób wprowadzamy nutę tajemnicy do tego, co za chwilę będzie się działo i równocześnie w sposób naturalny dbamy o społeczny rozwój naszych dzieci.

Ad.3 Hasło rozpoczynające czytanie

Krótki wiersz, prosta rymowanka, tańiec integracyjny na siedząco to zabiegi czynione przez dzieci tuż przed rozpoczęciem czytania, by skoncentrować się na osobie nauczyciela i na tekście literackim. Poniżej podaję kilka pomysłów na wspólne otwieranie książki.

„Nim rozpocznie się czytanie, patrz uważnie, co się stanie, nadstaw uszy, wytrzeszcz oczy może książka Cię zaskoczy?”

Ad.4 Czytanie wrażeń

Tekst literacki można dzieciom po prostu przeczytać - „od deski do deski”, od początku do końca. Można go też podzielić na fragmenty - część bajki czytam, część opowiadam. Im więcej opowiadam, tym dłużej koncentruję dzieci na tym, co się dzieje. Tekst mogą ilustrować obrazami

w książce, bądź dodatkowymi sylwetkami.

Przygotowując się do przeczytania z dziećmi wiersza, opowiadania czy bajki dobrze jest zadać sobie pytanie, czy można w tym tekście znaleźć takie fragmenty, w których dzieci mogą uczestniczyć poprzez naśladowanie, wyrażanie emocji gestem, mimiką, tańcem. Jeśli w tekście główny bohater maszeruje przez las, to dzieci za pomocą palca wskazującego i środkowego też mogą „kroczyć” po swojej ręce, nodze, a nawet brzuchu! Warto podkreślić, że momenty aktywności dzieci powinny być krótkie i wykonywane na siedząco w obrębie przestrzeni, na której się znajdują.

Ad.5 Działania przedłużające przeżycie tekstu literackiego

Warto zastanowić się, w jaki inny niż plastyczny sposób można zachęcić dzieci do pogłębienia kontaktu z przeczytaną książką. Najprostszym sposobem jest roz-

mowa i ekspresja plastyczna. Jeśli jednak można zaaranżować zabawę tematyczną, stworzyć grę planszową, pobawić się tak, jak główny bohater w ogrodzie czy na boisku, wówczas będzie to jeszcze większa dawka przeżycia z dzieckiem tego, co na kartach papieru zostało wydrukowane.

Ad.6 Rekwizyty

Dzieci poruszają się w świecie konkretów. Posiadają równocześnie ogromną wyobraźnię. Zestawiając te dwie informacje powstaje nowa jakość, czyli proste materiały, rekwizyty, przedmioty, które nawiązują do czytanego tekstu, ale równocześnie dają możliwości obróbki, manipulacji, wyzwalają w dzieciach chęć tworzenia.

* * *

Nie trzeba mnie przekonywać do tego, że w dobrze napisanych tekstach literackich kryją się prawdziwe skarby, ponieważ wychowałam się razem z książkami, a wspólne czytanie było dla mnie codziennością. Dziś, mając do wyboru wiele propozycji poznawania świata przy pomocy komputera, telewizji, gier planszowych, książek, drugiego człowieka, powinnością nauczyciela jest zachęcanie dzieci do kontaktu ze słowem drukowanym, odkrywanie przed nimi potęgi wyobraźni i pokazywanie sposobu na spędzanie wolnego czasu. Moim zdaniem zarazimy dzieci bakcylem czytania tylko wtedy, gdy w atrakcyjny, wychodzący naprzeciw potrzebom dzieci sposób będziemy zanurzać je w dobrych tekstach literackich.

Małgorzata Swędrowska

10 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Ośrodek Edukacji Europejskiej i Regionalnej ŁCDNiKP prezentuje:

Europejska wartość dodana

W tym roku mija 10 lat odkąd Polska poczyniła swoje pierwsze kroki w europejskiej rodzinie wspólnotowej. Na przełomie XX i XXI wieku europejskie procesy integracyjne stanowią element składowy uniwersalizujących procesów mających charakter globalny. Potrzeby poszerzania wiedzy rosną i są determinowane uaktualnianiem nowych problemów europejskich a także globalnych wyzwań cywilizacyjnych. Dzięki edukacji, spojrzenie na europejską kulturę, historię i dokonania poszerzyło się w pierwszej dekadzie XXI wieku. Unia Europejska to nie tylko sfera działań instrumentalnych z całą jej organizacyjną strukturą, lecz przede wszystkim wspólnota ludzka, której członkowie zacieśniają współpracę po to aby się odnaleźć i razem tworzyć nowe jakości życia społecznego. Zarówno przed wstąpieniem Polski do UE jak i obecnie, nie obywa się zarówno bez porażek jak i sukcesów.

Gdzie jest miejsce dla edukacji europejskiej w Łodzi w ramach implementacji założeń Strategii Lizbońskiej a celami rozwoju oświaty w Europie postawionymi przez Radę Europy? Strategiczne kierunki rozwoju dla edukacji wskazują, iż świat zmierza do wychowania w pokoju, do działań na rzecz spójności społecznej, poszanowania różnorodności kulturowej, dobrobytu, stabilizacji i bezpieczeństwa, dostępu do *społeczeństwa wiedzy* i *społeczeństwa otwartego* a także dąży do wyrównywania szans pomiędzy krajami – przynajmniej w tej części Europy, która integruje się w ramach UE. Traktat o Unii Europejskiej (Maastricht) kładzie nacisk na wzbogacenie narodowych programów kształcenia każdego z państw członkowskich o *europejski wymiar edukacji*, co oznacza, że *edukacja europejska* ma być edukacją nowoczesną, opartą na solidnej i stale uzupełnianej oraz weryfikowanej wiedzy, korzystającej z najnowocześniejszych technik komunikowania się.

Miejsce dla edukacji europejskiej w Łodzi zostało wypełnione szeregiem działań edu-

acyjnych o charakterze poznawczym i praktycznym, których adresatami są uczniowie oraz nauczyciele łódzkich szkół. Ośrodek Edukacji Europejskiej i Regionalnej ŁCDNiKP jeszcze przed wstąpieniem Polski do Wspólnot Europejskich organizował spotkania edukacyjne, mające na celu przybliżenie problematyki europejskiej uczniom i nauczycielom, następnie rozwijał je, wprowadzał innowacje równoległe z działaniami instytucji i organizacji o charakterze ogólnopolskim. Z dłuższych form doskonalenia organizowano sukcesywnie **warsztaty metodyczne pt. Szkolny Klub Europejski - ABC** dla potencjalnych i początkujących opiekunów Szkolnych Klubów Europejskich z wszystkich typów szkół i przedszkoli. Celem kursu było ukształtowanie u uczestników następujących umiejętności: prowadzenia edukacji europejskiej w szkole, opieki nad SKE, pozyskiwania środków UE na realizację przedsięwzięć SKE. Powstała publikacja wspierająca pracę nauczycieli w ww. zakresie pt. **SKE- ABC, czyli Niezbędnik opiekuna SKE**. Na innych spotkaniach (seminariach, konsultacjach, debatach) uczestnicy poznawali programy edukacyjne wspierające ich działania oparte na podstawie programowej a po 2004 roku otworzyła się możliwość na organizowanie spotkań rozwijających kompetencje nauczycieli w zakresie pozyskiwania środków unijnych na realizację przedsięwzięć edukacyjnych. Natomiast dla uczniów największym przedsięwzięciem w regionie w ramach edukacji europejskiej jest organizowany od 8 lat **Generalny Zjazd Szkolnych Klubów i Kół Europejskich dla Łodzi i województwa łódzkiego** w którym do roku 2013 uczestniczyło ponad dwa tysiące uczniów. Instytut Europejski w Łodzi i Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego czuwały pod względem organizacyjnym i merytorycznym nad całym innowacyjnym ruchem Szkolnych Klubów Europejskich w województwie, aby łącząc wspólnie siły organizować kolejne

edycje, tym razem: Generalnego Zjazdu Szkolnych Klubów i Kół Europejskich dla łódzkich szkół i województwa łódzkiego. Celem każdego Zjazdu SKE jest wymiana doświadczeń klubów i kół europejskich a także zintegrowanie ich środowiska oraz upowszechnienie dobrych praktyk edukacyjnych. Obecnie idea działalności SKE zostaje poszerzona o znaczenie rozwoju kompetencji społecznych, w tym obywatelskich - w związku z tym Zjazd w roku szkolnym 2014/2015 zostanie zorganizowany już pod zmienionym tytułem i logotypką przedsięwzięcia. W każdej edycji kapituła składająca się z przedstawicieli organizatorów, przyznaje certyfikaty klubom o najbardziej innowacyjnym dorobku, na który składa się przede wszystkim jakość działań podejmowanych z innymi instytucjami bądź organizacjami z Łodzi, Polski i Europy tj. fundacjami, innymi klubami, stowarzyszeniami itp. Zjazdy SKE wspierały między innymi: Biuro Posła do Parlamentu Europejskiego dr Jacka Saryusz – Wolskiego (6 edycji), czy Biuro Informacji o Euro przy NBP w Łodzi (ostatnia edycja). Z inicjatywy Biura Poselskiego i we współpracy z Ośrodkiem Edukacji Europejskiej i Regionalnej został opracowany projekt pt. **Młodzieżowy Parlament Europejski**. Celem projektu, skierowanego do uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych, jest przybliżenie młodym ludziom zasad funkcjonowania PE oraz pobudzenie aktywności obywatelskiej młodzieży zainteresowanej tematyką europejską. Podczas kolejnych edycji uczniowie debatowali na tematy: *Unia Europejska oraz prawa człowieka w dobie nowych technologii komunikacji; Rozwój aktywności europejskiej poprzez wolontariat, Partnerstwo Wschodnie ze szczególnym uwzględnieniem obecnej sytuacji na Ukrainie*. W ramach cyklicznych spotkań edukacyjnych uczestnicy uczą się negocjować, tworzyć indywidualne stanowiska w wybranych tematach, tworzyć rezolucję, doskonalić formy wypowiedzi i argumentacji m.in. korzystając z nowych technologii komunikacji. Do tej pory w projekcie wzięło ponad 1,5 tys. uczniów. Gala Jubileuszowa zarówno **Młodzieżowego Parlamentu Europejskiego** jak i zjazdy SKE odbywają się w Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnym im. Alcide de Gasperi Instytutu Europejskiego w Łodzi, który od lat wspiera te oraz inne przedsięwzięcia związane z edukacją europejską. Ośrodek współorganizował także wraz z Biurem Poselskim dr Jacka Saryusz-Wolskiego konkurs europejski dla uczniów szkół podstawowych pt. **Łódzkie w Sercu Europy**.

Oprócz organizacji przedsięwzięć, ŁCDNiKP patronuje i wspiera szkoły w organizowaniu pikników, debat, konferencji, warsztatów i konkursów wśród których należy wyróżnić ciekawą inicjatywę Gimnazjum

Zjazd SKE w auli im. Alcide de Gasperi w Instytucie Europejskim w Łodzi

nr 3 w Łodzi - **konkurs pt. *Łódź i region, a wykorzystanie funduszy unijnych***, wpisujący się w działania promujące Polskę w Europie i Europę w Polsce a konkretnie w Łodzi. Tą interdyscyplinarną inicjatywę edukacyjną adresowaną do uczniów gimnazjów w Łodzi objął honorowym patronatem UMŁ i Wojewoda Łódzki. Z kolei działalność Gimnazjum 22 wpisuje się szerokim zakresem oddziaływania w środowisko lokalne cyklem debat poświęconych aktualnej problematyce europejskiej. W 2011 szkoła zorganizowała niezwykle ciekawą **debatę pt. *Rozkręcamy Polską Prezydencję***, której celem było przedstawienie młodzieży znaczenia członkostwa naszego kraju w UE oraz pogłębienie wiedzy nt. obecności Polski w strukturach europejskich. W debacie udział wzięli przedstawiciele władz lokalnych, europosłowie, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

W związku z polską prezydencją w UE Ośrodek Edukacji Europejskiej i Regionalnej zorganizował **konkurs** adresowany do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych pt. ***Prezydencja Polski w UE. Pocztówka o Łodzi do Brukseli***, przygotowany wraz z Biurem Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą UMŁ. Nagrody w konkursie ufundowała Europosłanka do Parlamentu Europejskiego Pani Joanna Skrzydlewska. Z okazji 10 rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej Ośrodek zorganizował **konkurs dla nauczycieli** wszystkich typów szkół na napisanie scenariusza zajęć edukacyjnych pt. ***Jestem Polakiem, odpowiadam za Europę***. I ten konkurs objęła swoim patronatem Pani Joanna Skrzydlewska a także Łódzki Kurator Oświaty, Biuro Informacji o Euro przy NBP w Łodzi oraz Stowarzyszenie „Młodzi Demokraci”.

Wartością dodaną całego procesu edukacyjnego w wymiarze edukacji europejskiej jest rozwój społeczny, co doskonale rozumieją organizatorzy lub zarządzający tzw. miękkimi projektami w edukacji. Edukacja europejska sprzyja kształtowaniu postaw dla budowania społeczeństwa obywatelskiego. W aspekcie praktycznym jej prowadzenie poprzez podnoszenie efektywności dość złożonych działań, jakim jest organizacja poszczególnych przedsięwzięć - wzrasta poprzez współdziałanie i partycypowanie w kosztach wielu aktorów na płaszczyźnie oświatowej, którzy odpowiadają za rozwój procesu uczenia-uczenia się a w konsekwencji za rozwój umiejętności, osobowości i przyrost wiedzy uczniów. Edukacja, jako jedna z parytetowych sfer suwerenności Polski. Polsce zależy na utrzymaniu i pogłębieniu integracji europejskiej, gdyż jest ona największym beneficjentem środków unijnych.

Zapraszamy na stronę www.oeeir.wckp.lodz.pl na której znajdziecie Państwo artykuły oraz publikacje w zakresie *edukacji europejskiej* powstałych pod auspicjami ŁCDNiKP.

Barbara Muras
Barbara Wrąbel

Dorobek działalności Szkolnych Klubów i Kół Europejskich w pracach konkursowych

Finaliści i laureaci MPE przed siedzibą Instytutu Europejskiego w Łodzi 2014

Laureaci konkursu dla nauczycieli *Jestem Polakiem, odpowiadam za Europę* z patronami konkursu (ŁCDNiKP 2014)

Stulecie Szkoły Podstawowej nr 40 w Łodzi

Sto lat, sto lat!..

Minęło już sto lat, gdy w murach Szkoły Podstawowej Nr 40 przy ul. Prussa 2 zabrzmiał pierwszy dzwonek. Szkoła powstawała, gdy na mapie świata nie było państwa polskiego, nie wolno było mówić w ojczystym języku. Ale wola i determinacja wielu pokoleń doprowadziły do odrodzenia Polski. 100 lat istnienia szkoły skłania do wielu refleksji, stawiania pytań nie tylko o wczoraj, ale również o jutro. Wiek XXI stawia przed nami nowe wymagania. Kadra pedagogiczna pod kierunkiem pani dyrektor Janiny Franaszek stara się realizować je, jak najefektywniej. W związku z tym uczestniczymy w wielu projektach zapewniających harmonijny rozwój młodym ludziom. Realizujemy różne programy profilaktyczne, zdobyliśmy wiele certyfikatów m.in. Certyfikat Łódzkiego Ośrodka Polskiego Towarzystwa Dysleksji „Szkoła Przyjazna Uczniom z Dysleksją” i Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie

Dzięki współpracy z Radą Osiedla im. Montwiłła-Mireckiego oraz rodzicami w ostatnich latach przeprowadziliśmy poważne prace remontowe: odświeżenie sal lekcyjnych, całościowy remont dachu, wymianę oświetlenia w salach i na korytarzach, remont i doposażenie świetlicy szkolnej, biblioteki, generalny remont sali gimnastycznej i wybudowanie ścianki wspinaczkowej, remont i wyposażenie „Ekopracowni” z funduszy WFOSiGW.

Ostatnie dziesięć lat życia szkoły to szereg imprez, uroczystości i ważnych wydarzeń. Kulturowane są szczytne tradycje szkoły oraz podejmowane nowe przedsięwzięcia jak np. pasowanie na ucznia kl. I, nadawanie najlepszemu uczniowi kończącemu szkołę tytułu *Primus Inter Pares* za uzyskanie najwyższej średniej ocen, udział w akcji „Sprzątanie Świata”, uroczystości z okazji Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, udział w akcjach charytatywnych, Szkolna Wystawa Zwierząt, comiesięczne koncerty muzyczne w wykonaniu artystów Towarzystwa Muzycznego im. K. Szymanowskiego.

Uczniowie naszej szkoły mogą rozwijać zainteresowania i pasje w działających nieodpłatnie zajęciach pozalekcyjnych. Na terenie szkoły działa Koło informatyczne, Koło Liderów Zdrowia, Koło Przyjaciół Łodzi, Szkolne Koło Sportowe, Koło Przyjaciół Biblioteki, Koło Plastyczne, Koło Muzyczne, Koło Przyrodnicze. Niewiele szkół może pochwalić się trampoliną, czy cymbalgajem. Nasi uczniowie są nimi zachwyceni.

Od 2013 opiekujemy się dziewczynką z Afryki - Clear, zbierając fundusze na jej edukację. Realizujemy projekt „Żywa historia kształtuje charaktery”, w ramach którego odbywały się Osiedlowe Obchody z okazji Święta Odzyskania Niepodległości i Wieczornicę Patriotyczną poświęconą Dniu Żołnierzy Wyklętych. Obydwie uroczystości uświetnili swą obecnością mieszkańcy naszego osiedla. Ponadto gościmy u siebie pracowników Instytutu Pamięci Narodowej, którzy prowadzą z nami warsztaty patriotyczne.

Szkoła Podstawowa Nr 40 jest szkołą otwartą, środowiskową. Stąd ścisła współpraca z rodzicami, z Radą Mieszkańców i z placówkami oświatowymi i kulturalnymi działającymi na terenie Osiedla im. Montwiłła Mireckiego. Zarówno rodzice uczniów, jak i pedagodzy szkoły doskonale rozumieją, że efektywność pracy wychowawczej zależy w znacznym stopniu od wspólnych form i metod, od umiejętnego współdziałania domu i szkoły. Dlatego też rodzice biorą czynny udział w różnych szkolnych przedsięwzięciach.

Gościmy często w szkole przedstawiciele Rady Osiedla im. Montwiłła Mireckiego i Rady Osiedla Zdrowie. Uczestniczą oni w szkolnych uroczystościach i imprezach. Są fundatorami nagród dla uczniów. Wspomagają nas swoim doświadczeniem i w trudnych chwilach okazują wszechstronną pomoc.

Uczniowie naszej szkoły odwiedzają Izbę Pamięci Osiedla im. Montwiłła Mireckiego. Poznają tam historię swojej „małej ojczyzny” i spotykają się z ludźmi, którzy ją tworzyli.

Od 1995 r., z okazji Dnia Dziecka organizujemy Szkolne Wystawy Zwierząt. Pomysłodawcą i sponsorem tej wspaniałej imprezy, w której biorą udział uczniowie oraz ich rodzice i mogą zaprezentować urodę swoich pupili – psów, kotów, gryzoni i ptaków jest p. dr Włodzimierz Jachman, mieszkaniec naszego osiedla. W przedsięwzięcie aktywnie włączyła się również jego małżonka p. Krystyna. Nawiązaliśmy współpracę z Domem Dziennego Pobytu

„Astra” przy ulicy Borowej. Uczniowie prezentują pensjonariuszom imprezy artystyczne np. z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki, z okazji świąt. W ten sposób umilają czas starszym ludziom, uczą się szacunku i okazywania pomocy. Dzięki tym wizytom nawiązała się między nimi silna więź emocjonalna. Nasza szkoła jest zwyczajna, ale i nadzwyczajna, nauczyciele, którzy tu pracują, starają się pamiętać, że *non scholae discimus, sed vitae discimus* (uczymy się nie dla szkoły, ale dla życia).

* * *

14 maja br. odbyły się uroczyste obchody stulecia szkoły. Były przemówienia i gratulacje władz oświatowych, wzruszające wspomnienia byłych wychowanków, na zakończenie zaś dzieci wystąpiły w części artystycznej. Było to wspaniale przygotowane i pomysłowo zrealizowane widowisko nawiązujące do wydarzeń – kamieni milowych naszej historii, w których w ciągu minionego stulecia szkoła siłą rzeczy uczestniczyła. A więc okres zaborów, niepodległość, lata międzywojenne, czas II Wojny Światowej, lata powojenne, wybór papieża-Polaka, współczesność, a nawet uczniowskie wizje przyszłości. Widowisko według pomysłu nauczycielki p. Joanny Bąk, sprawiło ogromną frajdę nie tylko występującym, uśmiechniętym dzieciakom, ale przede wszystkim publiczności, która znakomicie się bawiła.

Katarzyna Trzaskalska-Chołyś

FESTIWAL BIBLIOTEK SZKOLNYCH - KOLEJNA EDYCJA

...A jednak czytają...

Uroczystą Galą Finałową zakończył się XIII Festiwal Bibliotek Szkolnych. Tegoroczna edycja odbywała się pod hasłem: „Czytanie wyróżnia”. Był to rok wyjątkowy – rok jubileuszu 650 lat w służbie książki, który ogłoszono *Rokiem Czytelnika*. Dla bibliotekarzy szkolnych każdy rok jest rokiem czytelnika. Jednym ze sposobów na nieczytanie stał się Festiwal Bibliotek Szkolnych, który trwa cały rok. Festiwal to konkursy związane z książką - dla uczniów wszystkich typów szkół, dostosowane do poziomu edukacyjnego. Konkursy ogłaszane przez szkolne biblioteki cieszą się dużym powodzeniem. W kolejnych edycjach festiwalu bierze udział coraz więcej szkół, a propozycje konkursowe akceptuje i rozpatruje Rada Programowa Festiwalu.

Do konkursów przystąpiło 200 szkół. 2500 uczniów ze szkół podstawowych wzięło udział w konkursie „Czytam i potrafię”. Mieli oni za zadanie wykonać rebusy, których rozwiązaniem był tytuł książki. Do finału zaklasyfikowało się 160 prac. Wszyscy finaliści otrzymali piękne książki ufundowane przez Uniwersytet Łódzki, Społeczną Akademię Nauk, WBP im. Marszałka J. Piłsudskiego, Dyрекcję Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 oraz Wydawnictwo Literatura. I miejsce w kategorii klas I-III zajęła Malwina Nastarowicz ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Łodzi, opiekun Anna Korbecka,

II miejsce zajął Fabian Urbański ze Szkoły Podstawowej nr 160 w Łodzi, opiekun p. Beata Klimczak,

III miejsce - Laura Spławska, ze Szkoły Podstawowej nr 120 w Łodzi, opiekun p. Bogusława Staszewska.

W kategorii klas IV-VI nagrody zdobyli:

I miejsce - Kacper Rupniewski ze Szkoły Podstawowej nr 162 w Łodzi, opiekun Zdzisława Matuszewska,

II miejsce - Wiktoria Sęczkowska ze Szkoły Podstawowej nr 160 w Łodzi, opiekun p. Beata Klimczak,

III miejsce - Sandra Dembińska, ze Szkoły Podstawowej nr 160 w Łodzi, opiekun p. Beata Klimczak

Uczniowie gimnazjów wzięli udział w konkursie „Czytam i rozwijam wyobraźnię”. Do konkursu przystąpiło 250 uczniów. Mieli oni za zadanie wykonać projekt okładki ulubionej książki. Do finału zaklasyfikowano 61 prac. Wszyscy finaliści otrzymali piękne książki ufundowane przez Uniwersytet Łódzki, Społeczną Akademię Nauk, Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Marszałka Józefa

Piłsudskiego, Dyrektora Gimnazjum nr 3 im. Fryderyka Chopina w Łodzi oraz Wydawnictwo Literatura. Nagrodzeni, to:

I miejsce - Karolina Pawlak z Gimnazjum nr 24 w Łodzi, opiekun Mariola Szczęśna,

II miejsce - Sylwia Zawada z Gimnazjum w Więczyniu Dolnym, opiekun Justyna Szwajkowska,

III miejsce - Tomasz Żylak z Gimnazjum nr 5 w Łodzi, opiekun Iwona Wiaderna i Bożena Bartosiak.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych przystąpili do konkursu „Czytam i tworzę”, wykonali etiudę filmową inspirowaną dowolnym tekstem literackim. W finale znalazło się 10 uczniów:

I miejsce - Magdalena Chmielewska, Karolina Gulej z XXIX LO im. hm. Janka Bytnara „Rudego” w Łodzi - opiekun Ewa Baran,

II miejsce - Angelika Cyran, Adrian Niemirski z XLV LO w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Łodzi - opiekun Radosław Wolski,

II miejsce - Justyna Orman, Paulina Król, XXVI LO im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Łodzi - opiekun Regina Ogińska,

III miejsce - Wirginia Wywiół, VIII LO im. A. Asnyka - opiekun Monika Szymanek.

Wszyscy laureaci otrzymali nagrody, m.in. czytelniki książek, scrabble, gry planszowe, powszechnie lubiane książki – serię przygód Mikołajka, książki J. R. R. Tolkiena oraz Wydawnictwa Narodowego Centrum Kultury, okolicznościowe upominki, listy gratulacyjne od Pani Poseł do Parlamentu Europejskiego – Joanny Skrzydlewskiej.

I znów nam bibliotekarzom szkolnym udało się. Pytają nas, co zrobić, aby osiągnąć taki sukces. Nasza recepta, to atrakcyjne, ciekawe konkursy, co roku inne, aby mogli wziąć w nich udział uczniowie o różnych uzdolnieniach (plastycznych, literackich, infor-

matycznych). Po drugie, nie jesteśmy sami, mamy wielu sprzymierzeńców – wspaniałych orędowników czytania. Przyjmując na siebie zobowiązania patronów i sponsorów, uczestniczą oni w podsumowaniach konkursów i na uroczystej gali. Do Pałacu Kindermanna 10 kwietnia br. przybyli przedstawiciele władz miasta, uczelni, instytucji, fundacji i bibliotek: Pan Wiceprezydent Krzysztof Piątkowski, przedstawicielki Łódzkiego Kuratora Oświaty i Wydziału Edukacji. Uniwersytet Łódzki reprezentował Pan prof. dr hab. Jarosław Płuciennik, Rektora Społecznej Akademii Nauk - Pan Michał Gocek. Byli z nami: posłanka do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – Pani Elżbieta Królikowska-Kińska, Przewodnicząca Komisji Kultury radna Wiesława Zewald, dyrektorzy największych łódzkich bibliotek: Wojewódzkiej i Pedagogicznej – Pani Barbara Czajka, Pan Jarosław Jędrzych, Pan Marcin Paszkowski. Posłankę do Parlamentu Europejskiego – Panią Joannę Skrzydlewską reprezentowali pracownicy Biura Poselskiego, a Stowarzyszenie Topografie – Pani Joanna Ufnalska i Pan Piotr Lipski. O festiwalowych wydarzeniach informują również łódzkie media: prasa, radio, telewizje lokalne.

Sponsorom należą się specjalne podziękowania, są z nami od wielu lat. Nagrody za każdym rokiem piękniejsze, bowiem sponsorzy wierzą, że warto inwestować w czytających – to potencjalni, wzorowi studenci.

Występami uczniów z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 1, Gimnazjum nr 3, Szkoły Podstawowej nr 79 zachwycali się wszyscy. Na koniec głos zabrali: Pan Wiceprezydent Krzysztof Piątkowski, prof. Jarosław Płuciennik, posłanka Królikowska-Kińska, radna Wiesława Zewald. Wszyscy oni podzielili się wspomnieniami o ukochanych książkach i refleksjami o czytaniu, wyrażając uznanie dla organizatorów Festiwalu. Urzekły ich bowiem

zaszyfrowane w rebusach tytuły książek, projekty okładek i krótkometrażowe filmy promujące czytelnictwo. Takie słowa uznania dodają organizatorom skrzydeł, gdyż wiedzą, że warto się trudzić. Podczas bankietu przygotowanego przez Firmę Strobejko goście komentowali wystawione prace prezentowane filmy, dzielili się uwagami o stanie czytelnictwa i o sposobach ratowania Galaktyki Gutenberga. Obdarzeni uczniowskimi pracami żegnali się z nami mówiąc: Do przyszłego roku!

**Bogusława Walenta
Czesława Siewierska**

Metoda WebQuest w kształceniu zawodowym

WebQuest (WQ) to inna forma projektu edukacyjnego oparta na technologii informacyjnej, to sposób pracy wykorzystujący elementy uczenia się zespołowego opartego na idei konstrukttywizmu, pozwalającego na budowanie własnej wiedzy w oparciu o Internet.

Metodę WebQuest opracowali w latach 90 XX wieku, nauczyciele z Uniwersytetu w San Diego Tom March i Berni Dodge. Praca tą metodą sprawia, że aktywność uczniów skierowana jest na poszukiwanie informacji w zasobach Internetu i kształtowanie umiejętności ich gromadzenia, analizowania, selekcjonowania i przetwarzania. Metoda jest z powodzeniem stosowana w wielu krajach, w tym również w Polsce.

WebQuesty stawiają przed uczniami zadania, które pozwalają im wykorzystać wyobraźnię oraz zastosować umiejętność rozwiązywania problemów. Znalezienie rozwiązania problemów określonych w zadaniach, wymaga od uczniów kreatywnego myślenia.

Czy warto stosować metodę WebQuest?

Wystarczy zajrzeć do raportu OECD „PISA 2009 Results: Students On Line” z czerwca 2011 r., z którego można się dowiedzieć, że: „Polskie nastolatki lepiej wyszukują informacje potrzebne do rozwiązania jakiegoś problemu, gdy mają przed sobą wydrukowany tekst niż komputer z internetową przeglądarką”.

W obecnych czasach Internet staje się dominującym źródłem informacji, umiejętność odnalezienia stron internetowych zawierających wiarygodne informacje i dokonania ich oceny oraz selekcji jest ogromnie ważna.

Pracodawcy także podkreślają, że od kandydatów do pracy oczekują m.in. umiejętności podejmowania decyzji, poszukiwania rozwiązań, kreatywności, pracy w zespole, przystosowania się do nowych sytuacji. Metoda WebQuest jest jedną z możliwości kształtowania tych umiejętności, z jednej strony pozwala na wykorzystanie zainteresowania uczniów komputerem i Internetem w procesie edukacyjnym, a z drugiej strony kształtuje postawę ucznia-badacza a nie ucznia-odtwórcy według określonych reguł. WebQuest nie zastępuje tradycyjnej lekcji, jest uzupełnieniem procesu edukacyjnego skierowanym na kształtowanie kompetencji społecznych. Na realizację WebQuestu trzeba przeznaczyć kilka lub kilkanaście lekcji, można ją wykorzystać na zajęciach z przedmiotu oraz zajęciach pozalekcyjnych, a także w ramach pracy domowej.

WebQuesty w sposób, angażują wyobraźnię oraz pozwalają na poszukiwanie informacji w sposób przemyślany i kontrolowany. Obecnie ważniejsza jest komunikacja, praca w grupie, rozwiązywanie problemów, krytyczne i twórcze myślenie, niż zadawanie uczniom materiału do zapamiętania.

Wg Bernie Dodge'a struktura WQ powinna się składać z następujących części:

1. **Wprowadzenie** (temat) – spełnia funkcję informującą oraz motywującą uczniów. W tej części nauczyciel podaje temat, definiuje problem do rozwiązania oraz wskazuje drogę jaką uczniowie muszą podążać aby osiągnąć cel. Uczniowie powinni stworzyć scenariusz poszukiwania i oceny informacji.

2. **Zadanie** – opisuje produkt końcowy. Nauczyciel dokładnie opisuje, jaki powinien być wynik Webquestu i jakie zadania powinni realizować uczniowie. Zadania do wykonania powinny być zapisane w formie wymagającej aktywności: *rozwiąż, opisz, zaprojektuj, przeanalizuj, zbierz, porównaj, znajdź*. Aktywności te powinny wymuszać na uczniach wyszukiwanie informacji w sieci, analizowanie i generowanie podsumowań.

3. **Proces** – opis procesu pozyskiwania informacji, wyjaśnienie strategii, jakie uczeń ma zastosować, aby wykonać zadanie. W punkcie tym dokładnie opisujemy kroki, jakie powinien podjąć poszukujący, aby w pełni zrealizować projekt, jak również zasady podziału ról i zadań dla poszczególnych członków grupy.

4. **Źródło** – to strony internetowe, które uczeń wykorzysta, aby wykonać zadanie. Nauczyciel powinien podać adresy (linki) stron do których powinien odnieść się uczeń/uczniowie poszukujący informacji na zadany temat, analizując i przetwarzając uzyskane informacje. Przed zajęciami należy dokładnie sprawdzić czy podane adresy stron są aktualne.

5. **Ewaluacja** ocenia rezultaty rozwiązanego zadania – element projektu powinien zawierać jasne informacje odnośnie tego, jakie są kryteria oceny realizowanego przez uczniów zadania. Aby opracować kryteria ewaluacji należy przeanalizować i określić wszystkie aktywności, jakie będą wykonywać uczniowie podczas realizacji projektu oraz współpracę w zespole projektowym. Zadanie może być prezentowane w różnej formie: plakatu, prezentacji ustnej, prezentacji w programie PowerPoint, pracy pisemnej, krótkiego filmu, apelu i wielu innych.

*Maria Michalak
Dorota Wojtuś*

P. S.

Metoda WebQuest wydaje się być szczególnie atrakcyjną formą w kształceniu zawodowym. W bieżącym roku szkolnym zorganizowałyśmy warsztaty metodyczne *Metoda WebQuest w kształceniu zawodowym*, prezentujemy WebQuest opracowany przez nauczycielkę Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych Nr 2 w Łodzi Bożenę Ozimek.

MODA NA SUKCES czyli...

WebQuest przeprowadzono z uczniami II klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej w w zawodzie 753105 - krawiec. Przedmiot: Projektowanie i modelownie odzieży.

Źródło: <http://www.inventex.eu/pl/node/55>

Wprowadzenie

Moda w potocznym rozumieniu oznacza potrzebę naśladowania innych, która najmocniej wyraża się w ubiorze. Polega na tym, iż dana rzecz, fryzura, wygląd czy zachowania są popularne w danym środowisku. Moda to nie tylko błysk fleszy i „wybieg”, ale również odzwierciedlenie stanu umysłu bez względu na wiek czy płeć.

Projektowanie ubioru może być wartościowe z kilku względów:

1. Pozwala na rozwijanie wyobraźni, wyrażenie własnych poglądów i emocji, a także swojego poczucia estetyki

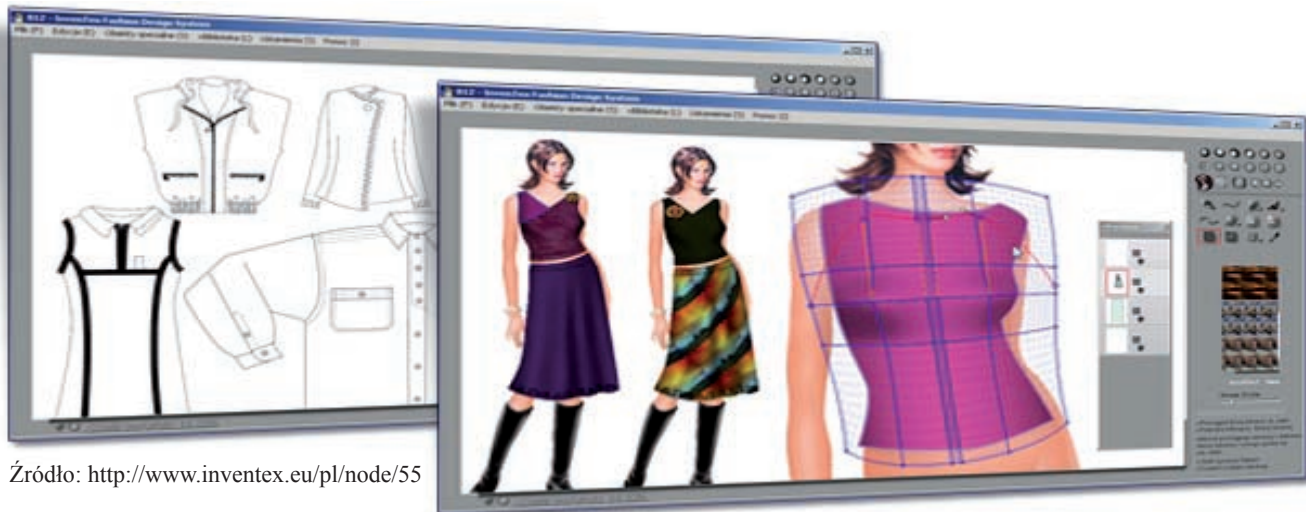
2. Ułatwia przeprowadzenie treningu umiejętności samodzielnego podejmowania decyzji oraz treningu doboru ubioru w zależności od sytuacji

3. Jest zajęciem motywującym do kreowania własnych pomysłów.

Zadanie

Wyobraź sobie, że pracujesz w zespole projektantów w domu mody MŁODA MODA. Kierownictwo firmy myśli o wprowadzeniu nowej technologii, jakim jest system projektowania odzieży Inven Tex FDS. (Fashion Design System) Waszym zadaniem jako projektantów będzie przygotowanie dla szefostwa firmy informacji przekonujących do zasadności zakupu programu FDS. Wyniki swojej pracy przedstawicie w formie prezentacji PowerPoint, która powinna odpowiedzieć na kluczowe zagadnienia:

...WebQuest dla klasy II Zasadniczej Szkoły Zawodowej w zawodzie 753105 - Krawiec

Źródło: <http://www.inventex.eu/pl/node/55>

1. Co to jest FDS (Fashion Design System)?
2. Jakie są korzyści z jego użytkowania.
3. Funkcje programu.
4. Zalety i wady FDS (Fashion Design System).
5. Doświadczenia stosowania FDS na polskim rynku odzieżowym.

- <http://www.inventex.eu/pl>
<http://www.fashionexpresslearning.co.uk/CAD-software-pattern-cutting-fashion-design.aspx>
<http://www.stopniowanie-szablonow.pl>
<http://www.contec.pl/>
http://www.proficad.pl/lectra_pgs.html

Ewaluacja

Przy ocenie Waszej pracy będą brane pod uwagę następujące elementy:

Wymagania i ich poziom	Minimalny 1 pkt.	Rozwinięty 2 pkt.	Zaawansowany 3 pkt.	Wzorcowy 4 pkt.
Zawartość merytoryczna (zgodność informacji z tematem, jakość i ilość, logiczna argumentacja i uzasadnienie wyboru)	Wybór treści nie w pełni zgodny z zadaniem. Podane informacje są niepełne, nieusystematyzowane...	Wybór treści zgodny z zadaniem, informacje ciekawe, ale brak szczegółów i uzasadnienia na dany temat.	Pokażny zbiór informacji brak pośledziwa argumentacja i mało przekonujące uzasadnienie.	Informacja przedstawiona, obszernie, logiczne powiązanie i poprawnie merytorycznie sformułowania dotyczące argumentacji i uzasadnienia wyboru.
Poprawność i jakość wykonania prezentacji multimedialnej (przejrzystość, czytelność, szata graficzna, jakość elementów graficznych)	Prezentacja wykonana bez zachowania reguł poprawnej prezentacji, źle ukończona, uboga.	Prezentacja dość przejrzysta, niepoprawny dobór kolorów, uboga ilość grafiki i słabe formatowanie.	Prezentacja ciekawa graficznie, prawidłowy dobór kolorów, prawidłowo uporządkowane poszczególne działy.	Bardzo dobrze zaprojektowana prezentacja, przejrzysta, czytelna, atrakcyjna wizualnie, wzbogacona o animację.
Prezentacja ustna	Prezentacja nieciekawa i monotonna, informacje czytane z notatek, brak zaangażowania członków zespołu.	Prezentacje prowadzone płynnie ale nie przyciągająca uwagi słuchających.	Ciekawa prezentacja, poprawny styl wypowiedzi, widoczne zaangażowanie uczniów w realizację projektu	Prezentacja prowadzona w sposób interesujący skupiający uwagę słuchających.
Koordynacja działań i zespołowość podczas pracy nad zadaniem (umiejętność współpracy w grupie)	Słaba współpraca z przewagą pracy indywidualnej.	Dość dobra współpraca ale brak jednoci działania w grupie.	Dobra organizacja pracy, współdziałanie w grupie.	Doskonała współpraca całej grupy.

Proces

Będziecie pracować w 3 zespołach, w każdym zespole dokonajcie wyboru lidera koordynującego pracę, dokonajcie podziału pracy, ustalcie zasady komunikacji i terminy wykonania kolejnych zadań.

Każdy zespół opracuje prezentację w PowerPoint i przedstawi ją na forum klasy, maksymalny czas prezentacji wynosi 5 minut.

Przy tworzeniu prezentacji dbajcie nie tylko o zawartość merytoryczną, równie ważna jest oprawa graficzna, poprawność i stylistyczna.

Zespół I

Wyjaśni co to jest FDS (Fashion Design System) i przedstawi korzyści wynikające z jego użytkowania przy projektowaniu.

Zespół II

Przedstawi na przykładach funkcje programu.

Zespół III

Zbierze informacje o doświadczeniach polskich projektantów w stosowaniu FDS (Fashion Design System). Przedstawi także zalety i wady stosowania FDS (Fashion Design System)

Czas na wykonanie projektu: 3 tygodnie.

Możecie zacząć od Wikipedii. Znajdziecie tam podstawowe informacje i wiele przydatnych odnośników do ciekawych stron. pomocna może się okazać strona YouTube.

Ocena końcowa: 16–15 punktów: celujący, 14–12: bardzo dobry, 11–10: dobry, 9–7: dostateczny, 6-4: dopuszczający, 0–4: niedostateczny

Podsumowanie

Praca, którą wykonaliście pozwoliła Wam zdobyć wiedzę na temat systemu projektowania odzieży metodą FDS, oraz możliwości, jakie daje ta nowa technologia. Uczniowie, jako przyszli projektanci albo pracownicy firm odzieżowych powinni wiedzieć, gdzie szukać informacji niezbędnych w pracy oraz znać ekonomiczny wymiar zastosowania nowoczesnych narzędzi. Mam nadzieję, że odtąd FDS będzie innowacyjnym „ołówkiem” w rękę nowoczesnego projektanta.

*Bożena Ozimek
 nauczycielka kształcenia zawodowego
 w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr w Łodzi*

PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 32 W ŁODZI

Podążając za patronem

Migające obrazy teledysków, odrealnione światy gier, przeskakowanie z *Naszej klasy* na *Twitera*, skrócone myśli zawarte w smsach, systematyczne obniżanie rangi kultury do poziomu popkultury, ciągły pęd, hałas, to obraz świata, w którym trudno o autorytety, wartości i sztukę przez wielkie S. Dlatego też wybór patrona szkoły to trudne zadanie. Kim powinien być człowiek postawiony młodzieży za wzór? Czy nie pozostanie martwym wybozem dorosłych?

Padają wiele propozycji, każdy forsuje swojego kandydata, ścierają się wielkie czyny, piękne słowa zacnych ludzi. Ostateczne głosowanie i mamy upragnionego patrona. Jaszczere tylko wyluszczenie ze wzniosłych wypowiedzi czytelne dla uczniów motto, które zostanie wyszyte na sztandarze:

Do Ciebie wołam, Człowieku,

Ciebie szukam - w którym

historia ludzi może znaleźć swe Ciało.

Ku Tobie idę, i nie mówię „przybądź”,

ale po prostu „bądź”...

Kolejne wyzwanie to tekst hymnu szkoły. Jak bowiem zawrzeć w prostych, powiązanych rymami słowach przesłanie człowieka, który zmienił oblicze świata XX wieku? Jak sprowadzić filozofię Karola Wojtyły do trzech zwrotek i refrenu?

Jesteśmy młodzi i zbuntowani

Pełni nadziei, ale też obaw

Nie chcemy przez życie podążać sami

A Ty nas Mistrzu dobrze poprowadź.

Nadchodzi dzień wielkiej uroczystości nadania imienia. Pięknie ubrani uczniowie, w nowych garsonkach panie nauczycielki. Świeżością kolorów uśmiechnięte ściany uginają się pod ciężarem wymyślnych dekoracji. W powietrzu unosi się świąteczna woń zmieszana z zapachem smakołyków przygotowanych na poczęstunek.

Przemówienia, występy, oklaski, wielkie wzruszenie... i można wreszcie odetchnąć. Zsunięte z obolałych stóp szpilki szepczą do siebie: „Udało się, nie pomylili tekstu, kochane dzieciaki”. Niestety wychowawcy nie mogą osiąść na laurach, bo patron powinien żyć.

Codziennosc szkolna nie może zabić przesłania ze sztandaru. I to dopiero jest wyzwanie, ukazać patrona jako zwykłego człowieka, zmagającego się ze swoimi słabościami, pokonującego przeszkody stawiane przez życie, uwikłanego w bieg historii.

Zwykły wrześniowy poranek. Otwieramy drzwi jednej z pracowni przypisanej klasie Ib. Na ekranie przesuwają się slajdy prezentacji – kilku trzecioklasistów komentuje pierwszokom swój projekt: Kolejne życia naszego patrona. Dzieciaki słuchają uważnie, bo za tydzień będzie konkurs sprawdzający, ile zapamiętały. Fajnie dostać już w pierwszej klasie dyplom i czekoladę.

Polska złota jesień. W sali gimnastycznej prowadzący akademię wycisza gwar, przywołując słowa, które padły 16 października 1978 r. – „Habemus papam”. To wtedy naszego rodaka poznaje cały świat. Utrwalony na taśmie filmowej moment, gdy papież Jan Paweł II ze wzniesionymi rękami wygłasza swe pierwsze przemówienie, wzrusza do dziś.

Jan Paweł II. Patron szkoły

Jest jesień, liście opadają, nadchodzi czas zadumy nad życiem i odwiedzin na grobach bliskich. Zaproszeni z innych szkół liczni goście wspólnie z gospodarzami pochylają się nad słowami Karola Wojtyły zamkniętymi w jego poezji. Międzygimnazjalny Konkurs Recytatorski poezji Karola Wojtyły to sposób na obchodzenie imienin naszego Mistrza. To niezwykle zderzenie młodych recytatorów z metaforycznym ujęciem personalizmu chrześcijańskiego. Zdumiewa dorosłych, że w ustach młodzieży tak trudne słowa profesora humanisty nadal są aktualne. Pozornie trudne przesłanie, ujęte w poetycką formę w norwidowskim stylu, jest jednak dla nich zrozumiałe!

Jeśli chcesz znaleźć źródło,

Musisz iść do góry, pod prąd.

Przedzieraj się, szukaj, nie ustępuj...

Po zimowych mrozach, ciemnych, smutnych porankach i długich wieczorach słońce zaczyna budzić świat do życia. W szkole ostatnie pożegnania zimowego obumierania przypada na 2 kwietnia – rocznicę śmierci patrona. Modlitwa podczas przygotowanej przez uczniów mszy jednoczy całą społeczność szkolną.

„Maj – to wtedy kwitną kwiaty pachnie gaj”, to wtedy też, a dokładniej 18 maja 1920 roku pojawił się na świecie niezwykły, bo święty człowiek. Roześmiane oczy, niesamowita energia, cudowny głos skupiający uwagę słuchaczy. Aktorski talent wykorzystany w czasie połowów ludzkich serc. Życie to przecież swoisty teatr. Staramy się więc dobrze odegrać przydzielone nam przez nie role.

Święto patrona staje się świętem teatru. Zamiast nudnej akademii młodzi aktorzy Teatru Szkolnego przenoszą nas w zaczarowany świat, w którym garnek na głowie i pokrywka w rękę zmieniają się w zbroję średniowiecznego rycerza.

Myśl o wakacjach nie pozwala się już skupić na nauce. Zieleń za oknem odrywa wzrok od tablicy. Coraz trudniej wysiedzieć w ławkach, więc chyba nadeszła pora na szkolne wycieczki. Uczniowie wyruszają wraz ze swymi nauczycielami na górskie szlaki papieskie. Skoro papież wdrapwał się na te szczyty, to im też powinno się udać. A po drodze przystanek w Wadowicach. Słynne kremówki dostarczają zapasu energii.

Zakończony rok szkolny, trzeba złapać oddech i nabrać sił, aby we wrześniu powitać nowych uczniów. Proces wychowawczy wymaga dużego wysiłku, ciągłych starań, ofiary; nie można pozwolić tu sobie na pomyłki. Nauczycie z powołania kierują się słowami: „Musicie wymagać od siebie, nawet gdyby inni od was nie wymagali”.

Katarzyna Jalocho,
Monika Sobczak – Kaźmierska
Publiczne Gimnazjum nr 32

„DZIEŃ LICZBY PI”
– ŚWIĘTO MATEMATYKI

W piątek 14 marca 2014 roku w Publicznym Gimnazjum nr 32 im. Karola Wojtyły w Łodzi po raz kolejny obchodziliśmy Święto Matematyki - Dzień liczby Pi.

„Dzień Liczby Pi” to nieoficjalne święto obchodzone corocznie głównie w amerykańskich szkołach i uczelniach. Data święta wybrana jest na 14 marca z powodu skojarzenia z pierwszymi cyframi rozszerzenia dziesiętnego liczby pi. Przybliżoną wartość liczby Pi z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku potrafią podać praktycznie wszyscy uczniowie ($\pi \approx 3,14$). Jest to bowiem jedna z najważniejszych stałych w matematyce. Dzień ten jest też rocznicą urodzin sławnego polskiego matematyka Wacława Sierpińskiego (ur. 14.03.1882 r.) oraz fizyka Alberta Einsteina (ur. 14.03.1879 r.).

Z tej właśnie okazji zorganizowaliśmy liczne konkursy oraz wystawę promującą matematykę i niezwykłą liczbę Pi. Głównym celem naszych działań było zainteresowanie młodzieży matematyką. Pragniemy bowiem rozwijać w naszych wychowankach umiejętność wykorzystywania wiedzy matematycznej w życiu codziennym.

Uczniowie mieli do wyboru cztery konkursy, w których mogli wykazać się pomysłowością, kreatywnością oraz zdolnościami nie tylko matematycznymi:

- konkurs na plakat związany z liczbą Pi,
- konkurs na kompozycję przestrzenną przedstawiającą liczbę Pi,
- konkurs na najsmaczniejszą liczbę Pi,
- konkurs wiedzy – „Mistrz Matematyki”.

Ponadto podczas przerw uczniowie rozszyfrowywali rebusy związane z liczbą Pi oraz te, w których ukryte były pojęcia matematyczne.

Wszystkie konkursy cieszyły ogromną popularnością. Uczniowie udowodnili, że matematyka można się bawić. Plakaty ozdobiły ściany Gimnazjum, aby inni mogli podziwiać efekty prac konkursowych. Na zakończenie obchodów odbyła się degustacja ciast i ciasteczek konkursowych.

Mamy nadzieję, że dzięki organizacji „Święta Matematyki” w naszej szkole udało nam się rozbudzić zainteresowanie matematyką oraz pokazać jej piękno i znaczenie w życiu codziennym.

Agnieszka Malewska,
Kamila Pietrzyk
Publiczne Gimnazjum nr 32

PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 32 W ŁODZI

III Wiosenny Tydzień Promocji Zdrowia

Wiosenny Tydzień Promocji Zdrowia jest przeglądem działań prozdrowotnych realizowanych przez placówki Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli promujących zdrowie. Koordynatorem programu jest Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Temat tegorocznego projektu to: „Bezpieczny uczeń, bezpieczny przedszkolak” – tworzenie środowiska sprzyjającego bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, kształtowanie bezpiecznych zachowań dzieci.

Zdrowie, bezpieczeństwo i życie człowieka to wartości najcenniejsze, niemożliwe do kupienia za żadne pieniądze. Każdego dnia troszczymy się o nie poprzez odpowiedni sen, higienę, żywienie, uprawianie sportu. Niektórzy sięgają głębiej odwiedzając gabinety odnowy biologicznej czy sanatoria. Są i tacy, którzy poprzez swoją głupotę, nieświadomość niszczą swój organizm. A przecież nasze ciało jest nam dane raz na całe życie i powinniśmy się o nie troszczyć. To właśnie z tych powodów w celu kształtowania odpowiednich postaw prozdrowotnych, by nasi uczniowie nie należeli do drugiej opisanej grupy, Publiczne Gimnazjum nr 32 w Łodzi należy do Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie.

Podczas tegorocznego Wiosennego Tygodnia Promocji Zdrowia podjęliśmy wiele działań w oparciu o hasło „Bezpieczni i zdrowi uczeń w Gimnazjum nr 32”. Wychowawcy klas opracowali i przeprowadzili lekcje dotyczące bezpieczeństwa w szkole i poza nią, uzmysławiając uczniom, że czasem z pozoru niewinne zabawy, lekkomyślne zachowanie, agresja skierowana do kolegów mają negatywny wpływ na nasze zdrowie zarówno fizyczne jak i psychiczne. Efektem zajęć były plakaty, kolaże, które pokazaliśmy podczas wystawy w trakcie Wiosennego Tygodnia Promocji Zdrowia. Klasy pracowały nad następującymi tematami: „Bezpieczna przerwa”, „Bezpieczeństwo nad wodą”, „Bezpieczne wyjścia poza szkołę”, „W drodze do szkoły”, „Ja i moi rówieśnicy rozwiązujemy konflikty drogą negocjacji”, „Bezpieczeństwo w sieci”, „Rowezyście bądź widoczny”.

Wiedząc, że współczesna młodzież ma problem z właściwym odżywianiem się, co ma swoje odzwierciedlenie we wzrastającej liczbie osób z nadwagą i otyłością, jak i liczbie dzieci u której stwierdza się niedożywienie nie tylko ilościowe ale i jakościowe zorganizowaliśmy „Szkołną

konferencję promującą zdrowe odżywianie się i aktywność fizyczną”. Program konferencji obejmował pokazy:

- Prezentacja multimedialna uczniów „Skutki spożywania fastfood’ów”.
- Film „Dziesięć zasad zdrowego żywienia” opracowany przez twórców programu „Żyj smacznie i zdrowo”.
- Prezentacja multimedialna uczniów „Czas na zdrowie w Gimnazjum nr 32”, której hasłem przewodnim było „Nasze zdrowie w naszych rękach”.
- Film „Bajka o dziku i tuczniku” fundacji Banku Ochrony Środowiska
- Rozstrzygnięcie szkolnego konkursu i prezentacja zwycięskiej pracy „Moja bezpieczna i przyjazna uczniowi szkoła” – prezentacja multimedialna.

Zajęcia warsztatowe przy trzech stanowiskach gdzie uczniowie samodzielnie mogli przeliczyć kalorie zawarte w produktach spożywczych, obliczyć swoje BMI¹, ułożyć zbilansowany jadłospis zgodny z dziennym zapotrzebowaniem na kalorie.

Podczas prezentacji „Czas na zdrowie w Gimnazjum nr 32” uczniowie omówili na czym polega zbilansowana dieta, uzasadnili że spożywanie pięciu posiłków dziennie, w tym pięciu porcji warzyw i owoców, trzech – czterech porcji produktów mlecznych, przynajmniej 1,5 litra wody jest niezbędne dla naszego zdrowia. Pokazali produkty spożywcze, które zawierają najwięcej witamin i soli mineralnych, błonnika, białka. Wykazali przewagę produktów naturalnych nad żywnością modyfikowaną. Wykorzystując słowa Zbigniewa Religi „Wszelki wysiłek fizyczny ma niesłychanie duże znaczenie dla podtrzymania i pomnażania zdrowia. To wręcz truizm.” uzmysłowili słuchaczom, że odpowiednio dobrana, systematyczna aktywność ruchowa sprzyja rozwojowi organizmu, reguluje ciśnienie, obniża poziom cholesterolu, zwiększa wydolność układu krążenia, eliminuje skutki codziennego stresu.

„Bajka o dziku i tuczniku” opowiada o tym, że „znieawidzone przez nas wszystkich fałdy tłuszczu wcale nie muszą być konsekwencją tłuszczu jedzenia. Jeśli za mało się ruszamy – nasz organizm przerabia na zapasowy tłuszcz prawie wszystko co zjemy”². Film porównuje człowieka współczesnego do przekarmionego tuczniaka. Pokazuje, że tłuszcz zatyka żyły, rujnuje ciśnienie, uszkadza wątrobę, trzustkę i potęguje ryzyko cukrzycy. Zaletą filmu jest charakterystyczny język skierowany bezpośrednio do ucznia.

Ostatnim działaniem jakie podjęliśmy w ramach Wiosennego Tygodnia Promocji Zdrowia był „Bezpieczny, medyczny bieg po zdrowie”.

Coraz częściej w ramach szeroko rozumianej edukacji wprowadza się moduł pierwszej pomocy lub inaczej pomocy przedmedycznej, aby ludzie niezwiązani zawodowo ze służbą zdrowia mogli ratować życie i nieść pomoc tym, którzy żyją obok nas i jej potrzebują. Każdego dnia bowiem w róż-

nych zakątkach świata ludzie przeżywają dramaty związane z wypadkami komunikacyjnymi, zawałami serca, udarami, innymi wypadkami losowymi, dzięki którym życie nie jest takie jak dawniej. Są i tacy, którzy z odwagą i ogromną determinacją niosą pomoc, aby złagodzić skutki tych zdarzeń. Wśród nich mamy nadzieję, że są i będą nasi uczniowie. Dlatego właśnie uczennice klas I i II mogły się wykazać wiedzą z tego zakresu uczestnicząc w „Medycznym biegu po zdrowie”.

Bieg był podsumowaniem zajęć jakie prowadzono w tej grupie w ramach edukacji zdrowotnej w bieżącym roku szkolnym. Został on poprzedzony profesjonalnym pokazem ratownictwa medycznego. Podczas biegu dziewczęta grupowo pokonywały tor przeszkód niosąc ze sobą nosze, apteczkę, szyny Kramera, kołnierz ortopedyczny. Następnie dobiegały do rannego i zachowując wszelkie środki ostrożności starały się jak najlepiej pomóc rannemu w sytuacji, którą zastały, a o której nie były poinformowane. Ich zadaniem było także drogą telefoniczną poinformować odpowiednie służby o zaistniałej sytuacji oraz przenieść rannego na noszach do „szpitala”. W międzyczasie jedna z nich musiała rozwiązać test z zakresu podstawowej wiedzy medycznej. Wszystkie elementy były punktowane, by na koniec wyłonić najlepszych. Doświadczenie jakie przyniósł bieg pozwala przypuszczać, że dziewczęta poradzą sobie w prawdziwych sytuacjach dbając jednocześnie o swoje bezpieczeństwo, o ile tylko pozwoli im na to odwaga cywilna.

Mamy nadzieję, że wszystkie inicjatywy jakie podjęliśmy w dniach 24-28 marca 2014 roku podczas III Wiosennego Tygodnia Promocji Zdrowia pozwolą na trwałą zmianę zarówno nawyków żywieniowych jak i powstrzymają postępującą epidemię bezruchu wśród młodzieży. Liczymy, że nasz uczeń będzie w stanie przewidzieć skutki niebezpiecznych, nieodpowiedzialnych zachowań i stanie się pomocnym kolegą dla swoich rówieśników. Mamy również nadzieję, że zorganizowany bieg otworzy oczy na potrzebujących i uświadomi, jak wielką pomoc innym niesie ten, kto odważy się przełamać własny lęk i poczuje się odpowiedzialny za drugiego człowieka.

*Katarzyna Depczyńska-Samiec
Publiczne Gimnazjum 32 w Łodzi.*

¹ BMI – (ang. Body Mass Index) Współczynnik masy ciała obliczany ze wzoru BMI = masa ciała [kg] / wzrost² [m]²
² Cytat z filmu „Bajka o dziku i tuczniku”

PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 5 W ŁODZI

UCZNIOWSKI KLUB NAUKI

W ramach innowacji pedagogicznych nauczycielki biologii i chemii założyły Uczniowski Klub Nauki. Wszelkie propozycje działań, które powstały podczas pracy w klubie zakładały rozbudzenie umiejętności myślenia, zaszczerpienie wśród młodych ludzi bakcyła do poszukiwania i eksperymentowania, stworzenia okazji do spotkań i podejmowania wspólnych działań na terenie szkoły oraz stworzenia alternatywy dla nudy. Pracownie chemii i biologii stały się miejscami, w których pobudza się ciekawość ucznia i angażuje się go do samodzielnego poznawania świata oraz dba o wykorzystanie drzemającego w nim potencjału.

Praca z młodzieżą w klubie pozwala „wciągnąć” ich do świata wiedzy. Uczniowie poszukują odpowiedzi na często nurtujące ich pytania typu dlaczego, po co, jak...? poprzez eksperymentowanie, stawianie pytań badawczych, hipotez, wnikliwą obserwację oraz głowią się nad wnioskami. Każdy eksperyment, nawet taki, który „nie wyjdzie”, jest bardzo wartościowy. Razem z uczniami przeprowadzamy analizę wyników i wyciągamy wnioski, zastanawiamy się, co spowodowało, że eksperyment się nie udał. Uzmysławiamy im, że postęp nauki polega nie tylko na odkrywaniu i wyjaśnianiu nowych zjawisk, ale i na obalaniu starych hipotez. Naszym celem jest również wywołanie w uczniach zdziwienia. Element zaskoczenia niespodziewanym wynikiem lub sposobem wyjaśnienia pozytywnie wspiera uczniów w dalszym pogłębianiu tematu i lepszym zapamiętaniu faktów.

Efekty pracy z młodzieżą w Uczniowskim Klubie Nauki zaowocowały dwoma projekta-

mi: „Wielkie pytania małych ludzi czyli dlaczego...?” oraz „Fascynujące jajo”.

W pierwszym projekcie uczniowie wyjaśniali zgromadzonym gościom np. „dlaczego niebo jest niebieskie?”, „dlaczego pingwinom nie marzną stopy a narciarzom ręce?”, „dlaczego psy mają zawsze mokre nosy?”, „dlaczego płaczymy krojąc cebulę?”, „dlaczego ptaki śpiąc nie spadają z drzew?”, itp.

W drugim projekcie inspiracją i głównym obiektem badań stało się wielkanocne jajko. Interesuje ono i ciekawi przedstawicieli różnych nauk od starożytności, chociażby jajko Ledy, z którego wykluła się Helena Trojańska,

aż po dzisiejszych chemików, fizyków, biologów czy matematyków. Projekt ten to również zbiór doświadczeń na temat wykorzystania zjawisk chemicznych i fizycznych podczas przygotowania potraw jajecznych i ich efektu końcowego widzianego na talerzach. Młodzież odpowiadała min. na takie pytania jak : Po co komu jajka? Dlaczego jajka ustawiane są w opakowaniach czubkami do góry? Po co jajko przepuszcza powietrze? A jak ono się stacza? Czy można jajko wsadzić do butelki bez jego rozbijania? Dlaczego jajko lewituje w solance? I tak można było odpowiadać na tego typu pytania w nieskończoność...

Uczniowski Klub Nauki to doskonała nauka poprzez zabawę i nie tylko dla geniuszy.

*Ewa Woźniak
Renata Drąszczyk,
Grażyna Kaja*

Łódzkie Łabędzie dla pracodawców

20 marca 2014 r. w Muzeum Miasta Łodzi odbył się finał II edycji konkursu „PRACODAWCA KREUJĄCY I WSPIERAJĄCY EDUKACJĘ 2013”. Podczas uroczystej gali przyznano statuetki Łódzkich Łabędzi w dwóch kategoriach: przedsiębiorstw zatrudniających do 50 osób i przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 osób. Celem konkursu zgodnie z Regulaminem Konkursu było wyróżnienie pracodawców uczestniczących w kreowaniu procesów kształcenia w szkołach, promowanie współpracy pracodawców ze szkołami oraz inspirowanie pracodawców do uczestnictwa w tworzeniu pozytywnego wizerunku współczesnej szkoły i podnoszenia jej prestiżu. Organizatorem Konkursu był Prezydent Miasta Łodzi we współpracy z Łódzkim Centrum Oskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Zgłoszenia do Konkursu mógł dokonać pracodawca lub szkoła rowadzona przez Miasto Łódź, z którą współpracuje pracodawca. Do konkursu pracodawcę mogły zatem zgłosić szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne. Komisja Konkursowa powołana przez Prezydenta Miasta Łodzi, złożona z przedstawicieli władz Łodzi, przedstawicieli uczelni i mediów oraz instytucji i placówek współpracujących z pracodawcami stanowiła gwarancję rzetelnej, obiektywnej i wszechstronnej oceny działań pracodawców wspierających w różnych formach organizacyjnych szkoły. Kapituła Konkursu dokonała analizy działań pracodawców zgłoszonych do konkursu, zwracając szczególną uwagę na zaprezentowane przez pracodawców efekty współpracy pracodawcy ze szkołą, które kierunkowane na wsparcie szkół, wpływały

na podniesienie jakości jej pracy i efektywności kształcenia. Obszary oceny komisji Konkursowej dotyczyły między innymi inwestowania w bazę techniczno-dydaktyczną szkół, wsparcia finansowego działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, tworzenia klas patronackich, doskonalenia umiejętności zawodowych uczniów, doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli, doradztwa zawodowego dla uczniów, uczestniczenia pracodawcy w projektach finansowanych ze środków UE, organizowania lub współorganizowania konkursów, zawodów, olimpiad, egzaminów.

Komisja Konkursowa wyłoniła w dwóch kategoriach, następujących laureatów Konkursu – nominowanych do otrzymania statuetki Łódzkie Łabędzie:

KATEGORIA 1

przedsiębiorstwa zatrudniające do 50 osób:

- Agencja Użytkowania i Poszanowania Energii Sp. z o.o.
- „Alex” Paweł Leńczuk
- Centovini Polska Spółka z o.o.
- Chint Poland Sp. z o.o.
- Kuczka Józef Sp.j. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe
- Polskie Stowarzyszenie Dekarzy – Oddział Łódzki
- Tłokiński Spółka Jawna

KATEGORIA 2

przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 50 osób:

- „Ariadna” S.A. Fabryka Nici
- BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o.
- Dalkia Łódź S.A.
- Dell Products Poland Sp. z o.o.
- Festo Sp. z o.o.
- „Galmet Sp. z o.o.” Sp. K.
- Inter Cars S.A.
- Mitsubishi Electric Europe B.V. - Oddział w Polsce
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
- Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.
- Procter&Gamble Gillette Poland International Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe Poxlim GmbH Sp. z o.o.

Spośród dziewiętnastu nominowanych firm nagrodzone zostały, w kategorii przedsiębiorstw zatrudniających do 50 osób:

▪ I miejsce, złota statuetka **Polskie Stowarzyszenie Dekarzy – Oddział Łódzki** (współpracuje z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi)

W kategorii przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 osób nagrody otrzymali:

▪ I miejsce, złota statuetka **BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego Sp. z o.o.** (współpracuje z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi oraz Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi)

Doceniając działania pracodawcy o szerszym zasięgu niż łódzki, Komisja Konkursowa mogła także przyznać nagrodę specjalną dla pracodawcy za kreowanie procesów kształcenia i wspieranie szkolnego systemu edukacji w skali kraju. W II edycji konkursu nagrodę specjalną otrzymała firma **Mitsubishi Electric Europe B.V. - Oddział w Polsce**.

Zwycięskim pracodawcom statuetki wręczyli Wojewoda Łódzki Jolanta Chełmińska i Wiceprezydent Miasta Łodzi Krzysztof Piątkowski.

*Danuta Urbaniak
konsultant LCDNiKP*

Akademia Młodych Twórców w roku szkolnym 2013/2014

W mijającym roku szkolnym, członkowie **Akademii Młodych Twórców** mieli możliwość kierowania procesem uczenia się, w zależności od indywidualnych potrzeb i możliwości. Między innymi uczniowie zainteresowani przekazywaniem swojej wiedzy młodszemu adeptom informatyki prowadzili zajęcia dydaktyczne kształtując umiejętności młodszych kolegów z zakresu programowania obiektowego z wykorzystaniem programu Balti'e, programowania robotów mobilnych, programowania dynamicznych stron internetowych.

W każdej z grup ćwiczeniowych uczestniczyło 15 uczniów z łódzkich gimnazjów, szkół podstawowych oraz ponadgimnazjalnych.

Tematyka zajęć w każdej z grup dostosowana była do wcześniej rozpoznanych potrzeb i możliwości uczniów. Uczniowie współdecydowali: czego, kiedy, gdzie i jak chcą się

uczyć oraz prawo do samodzielnej pracy, bez nieustannej czy nadmiernej kontroli. W ten sposób młodzi ludzie mogli doświadczyć radości z intelektualnych odkryć i satysfakcji z własnych postępów.

Efekty ich działań to konstrukcje i oprogramowania robotów, animacje przedstawiające baśniowe historie oraz wielopoziomowe gry wykorzystujące możliwości sterowania obiektem na ekranie, programy do tworzenia efektów specjalnych z wykorzystaniem kart graficznych i poznanych algorytmów.

Członkowie Akademii zainteresowani wytwarzaniem nowej wiedzy uzyskali możliwość uczestniczenia w pracach studenckich kół naukowych działających na Wydziale Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki Politechniki Łódzkiej. Jedną z grup uczestniczyła w zajęciach Studenckiego Koła

Naukowego Robotyki SKANER (Instytut Automatyki), współrealizując projekty z dziedziny robotyki i dziedzin pokrewnych a druga uczestniczyła w zajęciach Studenckiego Koła Naukowego „Sieci komputerowe” (Instytut Informatyki Stosowanej).

Tak jak co roku, absolwenci Akademii Młodych Twórców i Twórczej Szkoły Komputerowej, podczas uroczystości podsumowującej ich pracę w roku szkolnym otrzymali certyfikat: potwierdzający ukształtowanie umiejętności umożliwiających funkcjonowanie w społeczeństwie informacyjnym oraz przydatne w przyszłej pracy zawodowej i gwarantujący, że uczenie się w jej ramach jest uznane za doświadczenie edukacyjne i okres kształcenia pozaformalnego.

Sławomir Szaruga

Szkoła Projektów w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

W styczniu 2014 r. w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego powstała unikatowa w skali kraju Szkoła Projektów, zaprojektowana jako Innowacja pedagogiczna. Pilotażowe zajęcia prowadzone metodą projektów w II semestrze roku szkolnego 2013/2014 objęły 187 uczniów z klas I, II i III technikum oraz zasadniczej szkoły zawodowej z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi. Każdy uczeń w ciągu semestru realizował co najmniej jeden projekt, wybrany z listy przedstawionej przez nauczycieli. Zestawy projektów są gromadzone w tzw. Banku Projektów, do którego zgłaszane są propozycje

tematyki projektów zarówno przez nauczycieli, jak i przez uczniów. W Banku Projektów są też gromadzone scenariusze zajęć prowadzonych metodą projektów oraz raporty z wykonanych projektów. Dla każdego projektu powstaje pozostająca pod opieką nauczyciela prowadzącego, **teczka projektu**, zawierająca krótką informację o projekcie, list intencyjny, kontrakt na wykonanie projektu, jego konspekt, kartę projektu/raport/sprawozdanie, kartę oceny projektu, a także załączniki np. prezentacje, zdjęcia modelu, makiety itp. Uczniowie w ramach dokumentowania działań w czasie realizacji projektu tworzą **portfolio** – tradycyjne w wersji

papierowej oraz e- port folio, czyli portfolio w wersji elektronicznej.

W Szkole Projektów są projektowane i prowadzone zajęcia modelowe zarówno dla nauczycieli kształcenia zawodowego jak i dla rodziców uczniów realizujących projekt.

Celem Szkoły Projektów jest promowanie aktywnych metod kształcenia, podniesienie jakości procesów edukacyjnych, rozwijanie zainteresowań ucznia, kształtowanie aktywnej postawy wobec rzeczywistości, uczenie samodzielności w myśleniu i rozwiązywaniu problemów.

Barbara Kapruziak

Rozstrzygnięcie konkursu Najlepsza lekcja na Łódzkiej Platformie Edukacyjnej

Łódzka Platforma Edukacyjna obchodzi niebawem pierwsze urodziny. Ruszyła oficjalnie 1 września 2013 roku, choć prace nad jej przygotowaniem rozpoczęły się dużo wcześniej. Z tej okazji zorganizowany został konkurs dla nauczycieli łódzkich szkół - twórców materiałów dydaktycznych zamieszczanych na platformie.

„Najlepsza lekcja na Łódzkiej Platformie Edukacyjnej” to tytuł konkursu, który w bieżącym roku szkolnym został zorganizowany przez Prezydenta Miasta Łodzi we współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Komisja konkursowa wybrała 3 najlepsze prace, za wykonanie których ich twórcy otrzymają Nagrody Prezydenta. Uczestnikiem konkursu mógł

być każdy nauczyciel zatrudniony w łódzkiej szkole. Celem konkursu było wykonanie interaktywnych zasobów edukacyjnych, które w przyszłości będą mogły służyć innym nauczycielom, wzbogacając zasoby dydaktyczne Łódzkiej Platformy Edukacyjnej.

Nagrodzone prace to:

- *Analiza ruchu jednostajnego i opóźnionego z wykorzystaniem poduszki* – autor **Paweł Dawczyński**,
- *Wychowanie Komunikacyjne. Jedź bezpiecznie z kartą rowerową* – autorka **Lidia Aparta**,
- *Mój ulubiony obraz* – autorka **Katarzyna Kasprzyk**

Anna Koludo

Zespół Szkół Rzemiosła im. Jana Kilińskiego w Łodzi

Kreatywny fryzjer

W Zespole Szkół Rzemiosła w zawodzie technik usług fryzjerskich zgodnie z programem nauczania jest prowadzony teoretyczny przedmiot zawodowy *Stylizacja*. W odpowiedzi na potrzeby rynku pracy oraz zmieniającego się zakresu umiejętności zawodowych w roku szkolnym 2009/2010 wprowadzono specjalizację o nowej tematyce *Wizaż i stylizacja*. W kolejnym roku szkolnym utworzono specjalizację *Wizaż i fryzjerstwo kreatywne*. Tematykę wizażu, analizy kolorystycznej i stylizacji sylwetki połączono z tworzeniem fryzur. W ten sposób uczniowie uczą się całościowego kreowania wizerunku.

Zorganizowano również stanowiska do wykonywania makijaży, kosmetyki kolorowe, chusty i ramy kolorystyczne, pędzle do makijażu, materiały do charakteryzacji. Wiedza teoretyczna nabyta przez młodzież w ramach przedmiotu *Stylizacja* została wzbogacona o aspekt praktyczny. Uczniowie mieli okazję wykorzystywać swoje umiejętności przy okazji różnych ważnych wydarzeń szkolnych i pozaszkolnych.

W 2013 roku uczyć się uczestniczyli w projekcie *Metamorfozy* pod kierunkiem nauczycielki praktycznej nauki zawodu Agnieszki Sabanty i nauczycielki przedmiotu *Stylizacja* i specjalizacji Anny Rossi. Na potrzeby pokazu projektowali, a następnie realizowali w trzypoobowych zespołach samodzielnie wymyślone stylizacje, których tematem były postaci filmowe. Do realizacji wybrano postać Kapelusznika i Królowej Kart z filmu „Alicja w krainie czarów”, Kobiety Trującej Bluszcz z filmu „Batman i Robin”, postać Wilkołaka oraz Kobiety Kot z filmu o tym samym tytule. Uczniowie po wybraniu odpowiednich modelek, projektowali stroje, fryzury i charakteryzacje dla każdej postaci. Ostateczne realizacje poprzedzone były szeregiem prób oraz poszukiwaniem szczególnych rozwiązań technicznych związanych z wykonaniem przestrzennych fryzur, stelaży do strojów, czy sposobów charakteryzacji. Trudność zadania polegała na tym, że postaci filmowe miały powstać „od zera”, całkowicie na oczach widzów w ciągu 10–15 minut. W tym czasie zostały wykonane fryzury, makijaże i stroje. Wymagało to bardzo dobrego przygotowania, znajomości kolejnych etapów stylizacji, zgrania się w czasie i znakomitej

współpracy pracujących. Jednocześnie nad każdą modelką pracowały trzy osoby: fryzjer, makijażysta/charakteryzator i stylistka. Uwieńczeniem projektu były wykonane przez uczniów 2 pokazy *Metamorfoz* w ramach Targów Edukacyjnych. Dzięki realizacji tego projektu uczniowie nabyli umiejętności charakteryzatorskie oraz wykonywania profesjonalnego makijażu, tworzenia fryzur oraz stylizacji pokazowych i na specjalne okazje. Musieli również stosować nieszablonowe rozwiązania, aby wykonać zaprojektowane przez siebie stylizacje.

W tym roku szkolnym nawiązaliśmy współpracę z Teatrem V6. Uczniowie, przygotowując pod kierunkiem nauczycielki *Stylizacji*, projekty fryzur i makijaży do spektaklu *Bal Wampirów*, mieli możliwość wykazania się pomysłowością i kreatywnością. Żeby dobrze wywiązać się z zadania musieli poznać specyfikę pracy na potrzeby sceny teatralnej. Mogli uczestniczyć w kolejnych etapach tworzenia widowiska teatralnego. Wykonywali makijaże i uczesania dla różnych typów postaci. Interesującym wyzwaniem była charakteryzacja mężczyzn oraz postaci męskich granych przez kobiety. Przygotowując się do wykonania zadania brali udział w próbach, podczas których mogli sprawdzić, czy zastosowane metody wykonania fryzur i makijaży sprawdzają się na scenie. Uczniowie poznali szczególne wymagania makijażu scenicznego i fryzur, zobaczyli, jak światło reflektorów wpływa na wygląd aktorów i jakie efekty wizualne należy

wykorzystać, żeby wykreować daną postać na scenie. Uczą się łączyć fryzury i charakteryzacje z kostiumem, posługiwać narzędziami i technikami charakteryzatorskimi, poznają nazwy i zastosowanie nowoczesnych środków do makijażu, kosmetyków pielęgnacyjnych. Uczą się także współpracy z aktorami i tancerzami oraz ze sobą nawzajem. Poznają nową organizację i tempo pracy inne niż w szkolnej pracowni fryzjerskiej, czy w salonie. Uczniowie muszą uczesać i ucharakteryzować kilkanaście osób w krótkim czasie, dostosowywać się elastycznie do wymogów chwili i zmian w planie pracy. Dodatkowo nabywają umiejętności wykonywania trwałych fryzur i makijaży, które mają przetrwać w niezmiennym stanie taniec i pokazy akrobatyczne. Spektakle z fryzurami i makijażami uczniów są grane dla rzeczywistej publiczności. Nie jest to już praktyka w warunkach szkolnych, ale prawdziwe realizacje samodzielnych fryzjerów i wizażystów, a jakość tych prac jest weryfikowana na scenie. Dodatkowo uczniowie zyskali materiał do swojego portfolio w postaci zdjęć backstage ze spektakli. W rezultacie zostaliśmy zaproszeni do obsługi kolejnego spektaklu *Aquarius* oraz do współpracy przy przedstawieniu charytatywnym w maju bieżącego roku.

Efektom udziału młodzieży w takich działaniach jest rozwijanie kreatywności i wrażliwości estetycznej oraz aktywny udział w życiu kulturalnym i kontakt ze sztuką. Uczniowie angażując się w aktywność pozaszkolną, zwiększają swoje szanse na rynku pracy poprzez nawiązanie nowych kontaktów zawodowych oraz zaistnienie w środowisku. Biorąc udział w projektach pozaszkolnych, mają możliwość nawiązać kontakty z potencjalnymi pracodawcami. Doświadczenie nabyte w teatrze poszerza horyzonty zawodowe i myślenie o swoim przyszłym miejscu pracy w innych kategoriach niż tylko zakład fryzjerski.

Uczniowie biorąc udział w ciekawych działaniach stają się kreatywni, czerpią inspirację do działań na terenie szkoły oraz do swojego przyszłego rozwoju zawodowego.

Kształcenie kwalifikacji w takim wymiarze to permanentna przygoda.

Anna Rossi
Małgorzata Redlicka

Cykl „Uczenie się Uczenia”

Mapy myśli jako technika efektywnego uczenia się

Celem artykułu jest prezentacja korzyści płynących ze stosowania map myśli i objaśnienie podstawowych zasad ich projektowania na przykładzie charakterystyki witaminy D. Na łamach kolejnych artykułów zostanie ukazana możliwość zastosowania mapy myśli jako narzędzia wspierającego proces zarządzania informacjami i projektowania wiedzy.

Mapa myśli jest narzędziem do projektowania graficznej reprezentacji informacji, optymalizującym efektywność operacji poznawczych, np. zapamiętywania, kategoryzacji, wnioskowania i identyfikacji zależności. Mapy myśli są opozycją notatek linearnych (tradycyjnych), w których informacje są kodowane w akapitach w postaci zdań. Tradycyjne notatki są zdominowane przez słowa-wypełniacze, których obecność nie jest konieczna do zrozumienia intencji wypowiedzi. Mózg szybko ulega dekoncentracji ze względu na monotonną formę przekazu, a obecność słów-wypełniaczy komplikuje i wydłuża proces przetwarzania informacji. O ile bowiem podczas opracowywania notatek linearnych zasoby uwagi są najpierw kierowane na notowanie oraz zapamiętywanie słów-wypełniaczy, korektę składniową i stylistyczną wypowiedzi, to podczas opracowywania map myśli, zakres pola uwagi zawęża się do słów-kluczy (czyli nadrzędnych pojęć) i powiązań między nimi. Angażowanie zasobów uwagi na weryfikację poprawności wypowiedzi może prowadzić do uszczuplenia puli zasobów, jakie mogą być wydatkowane na inne operacje, np. analizę sytuacji problemowej, opracowanie kreatywnych metod rozwiązania problemu, budowanie zależności przyczynowo-skutkowych. Oczywiście, nie można negować znaczenia formy wypowiedzi, ale fiksacja na formalnych aspektach wypowiedzi może prowadzić do uszczuplenia rezerwy zasobów czasu, energii i motywacji uczącego się i w rezultacie skutkować zubożeniem treści, np. sformułowaniem schematycznych wniosków. Stąd też warto podzielić pracę koncepcyjną (np. opracowanie notatki, konspektu prezentacji, scenariusza zajęć lekcyjnych) na dwa etapy: 1) merytoryczną analizę problemu przeprowadzaną z zastosowaniem map myśli - wyodrębnienie aspektów problemu, dookreślanie słów-kluczy, identyfikację zależności między aspektami i 2) opisanie zagadnienia za pomocą notatki linearnej, czyli dołączenie słów-wypełniaczy do słów-kluczy i przekształcanie ich w zdania.

Mapy myśli opierają się na dwóch zasadniczych tezach. Po pierwsze, odwołują się do podwójnego systemu kodowania informacji polegającego na zapisywaniu informacji w formie słów-kluczy (nadrzędnych pojęć modelujących sens wypowiedzi) i ilustrujących je obrazów. Często jeden obraz jest wart tysiąca słów. Po drugie odwołują się do przekonania, że nasze myśli nie biegają torami wytoczonych linii lub kratek, ale rozchodzą się promieniście: jedno skojarzenie implikuje kolejne. Odwołują się do zasady „zobacz i skojarz”. Jakimi właściwościami tej metody są wyznacznikiem jej efektywności?

Po pierwsze, czynności poznawcze angażowane podczas projektowania map myśli w porównywalnym stopniu stymulują aktywność obu półkul mózgu. Konkretyzując, zasoby informacyjne są zapisywane w postaci słów - w większym stopniu przetwarzanych przez lewą (akademicką) półkulę oraz obrazów - silniej pobudzających prawą (kreatywną) półkulę. Dobór słów-kluczy, opisywanie ich pojęciami podrzędnymi i hierarchizacja pojęć, rozpoznawanie analogii, zależności przyczynowo-skutkowych i innych relacji, są operacjami silniej pobudzającymi lewą półkulę. Natomiast dobór obrazów (graficznych reprezentacji słów-kluczy), sytuowanie

obrazów i słów w relacjach przestrzennych oraz dobór rozwiązań typograficzno-graficznych (kolorystyki, fontów, kształtów) modelujących estetykę i czytelność kompozycji, bardziej angażują prawą półkulę. Jak właściwość podwójnego kodowania informacji przekłada się na efektywność metody?

Informacje są zapisywane i przechowywane w magazynach pamięci obu półkul, stąd jeśli utracimy dostęp do szukanego słowa - zapomnimy je, to istnieje szansa, że przypomnimy sobie towarzyszący mu obraz. Jeśli utracimy dostęp do zawartości magazynów pamięci lewej półkuli, to istnieje szansa wydobycia informacji z magazynów prawej półkuli, co minimalizuje ryzyko zapomnienia potrzebnej informacji. Informacja jest strategicznym zasobem XX w. - utrata dostępu do nawet jednej informacji może skutkować podjęciem błędnej decyzji, narażając jednostkę lub organizację na straty.

Po drugie, ograniczona przestrzeń mapy myśli wymusza potrzebę selekcji informacji, uwzględniania słów-kluczy i pomijania słów-wypełniaczy, odwracających uwagę uczącego się od istoty zagadnienia. Szkielet mapy jest konstruowany przez słowa-klucze reprezentujące aspekty problemu, obrazy i kategorię centralną. Dla przykładu, szkielet załączonej mapy zawiera kategorię centralną („witamina D”) i sześć słów kluczowych pierwszego rzędu: „właściwość”, „żywność”, „biosynteza”, „niedobór”, „nadmiar” i „procesy”. Już sama analiza zawartości szkieletu dostarcza uczącemu się informacji dookreślających przedmiot analizy i kryteria analityczne, tymi kryteriami mogą być: ogólne właściwości zagadnienia, zewnętrzne konteksty modelujące jego postać, przebieg lub strukturę. Słowa-klucze pierwszego rzędu załączonej mapy prezentują podane tematy: 1) jakie są ogólne właściwości witaminy D?, 2) jakie produkty żywnościowe zawierają jej najwięcej?, 3) co należy wiedzieć o procesie biosyntezy witaminy D?, 4) jakie są rezultaty jej nadmiaru?, 5) do czego może doprowadzić jej niedobór? i 6) jakie procesy przebiegają z jej udziałem? Kolejno słowa-klucze są pogłębiane i doprecyzowane za pomocą słów-kluczy dalszego rzędu - pojęć rozmieszczonych wzdłuż odgałęzień wychodzących z gałęzi głównych lub wyrastających z innych odgałęzień. Tu warto odwołać się do przykładu: słowa - klucze IV. rzędu: „zachmurzenie” i „zanieczyszczenie” są dookreśleniem słowa-klucza III. rzędu - „atmosfera”, a ta z kolei jest uszczegółowieniem słowa - klucza II. rzędu - pojęcia „czynnika regulującego ilość witaminy D wytwarzanej w procesie biosyntezy”.

Słowa-klucze powinny być łatwo przekształcalne na obraz. Konwersja słów-kluczy będących pojęciami abstrakcyjnymi (np. pojęcia „łuszczycy”, „stwardnienia rozsianego”, czy wchłaniania”) na obraz wymaga odwołania się do skojarzeń, a więc struktur poznawczych kodu konkretnego. Skojarzenia te można podzielić na **tematyczne**, np. „wchłanianie” można skojarzyć z gąbką wsiąkającą wodę, „cholesterol” z hot-dogiem, „transport” z ciężarówką, „temperaturę” z termometrem i **fonetyczne** odwołujące się do mniej lub bardziej wyrazistego podobieństwa brzmieniowego, np. „łuszczycę” można skojarzyć z rybią łuską, „stwardnienie rozsiane” z czymś twardym (np. twardym orzechem); „cukrzyce” z cukrem. Słowa-klucze muszą być czytelne, stąd zaleca się zapisywanie ich drukowanymi literami. Liczba głównych gałęzi (nadrzędnych słów-kluczy) i odgałęzień wychodzących z gałęzi głównych nie powinna przekroczyć siedmiu, gdyż taka liczba informacji jest przeciętnie magazynowana w pamięci krótkotrwałej (operacyjnej).

Po trzecie, odśrodkowa kompozycja mapy i umiejscawianie słów-kluczy wzdłuż głównych gałęzi promieniście wychodzących z kategorii centralnej i dzielących się na kolejne odgałęzienia, stymuluje generowanie nowych skojarzeń i ich określeń. Jedno generuje lawinę kolejnych, wskutek czego dysponujemy dużą pulą dookreślonych informacji. Każda gałąź mapy reprezentuje inny aspekt zagadnienia, a więc problem jest rozpatrywany wieloaspektowo - łatwiej jest zidentyfikować zależności między różnymi aspektami problemu oraz dostrzec, jak kontekst modyfikuje jego strukturę lub przebieg. Słowa-klucze są powiązane z innymi słowami. Na załączonej mapie dwukrotnie zastosowano czerwoną, przerywaną strzałkę dla oznaczenia dwóch powiązań: 1) niedobór witaminy D → niedobór wapnia → negatywne rezultaty niedoboru dla zdrowia; 2) nadmiar witaminy D → nadmiar wapnia → negatywne rezultaty nadmiaru dla zdrowia.

Informacja wieloaspektowa, ujawniająca zależności między istotnymi aspektami, minimalizuje ryzyko podjęcia nietrafnej decyzji. Struktura mapy jest otwarta - dopuszcza możliwość dodania kolejnych gałęzi, podgałęzi, słów-kluczy, dookreśleń i powiązań, co pozwala na wielokrotne redefinicję problemu. Warunek otwartości struktury i czytelności struktury jest spełniony, jeśli wzdłuż gałęzi NIE będą rozmieszczone zdania, ale pojedyncze pojęcia.

Dołączona do artykułu mapa myśli jest przykładem wizualizacji informacji zapisanych w poniższej notatce linearnej.

Witamina D podobnie jak witaminy A, C oraz E rozpuszcza się w tłuszczach. Nie rozpuszcza się w wodzie. Jest wrażliwa na działanie kwasów, promieniowania świetlnego oraz temperatury. Wspiera wchłanianie wapnia i fosforu, wzmacniając kości. Głównym źródłem witaminy D są ryby, zwłaszcza dorsz, tuńczyk, śledź, makrela, sardynki i węgorz. Na drugim miejscu lokują się oleje rybne, na trzecim - żółtka jaja, a na kolejnych ser żółty i mleko.

Witamina D jest dostarczana organizmowi głównie w procesie biosyntezy. Wytwarzana jest z cholesterolu. Proces ten zachodzi przede wszystkim w naskórku pod wpływem promieniowania UV. Ilość tak wytwarzanej witaminy D zależy od wielu czynników, np. od pory roku, stanu atmosfery, jej zanieczyszczenie. Im większe zachmurzenie i zanieczyszczenie tym mniejsza szansa pokrycia dziennego zapotrzebowania. Skóra o ciemnej karnacji produkuje witaminę D sześć razy wolniej, podobnie jak skóra starszego człowieka.

Konsekwencją niedoboru witaminy D jest spadek stężenia wapnia w organizmie prowadzący do licznych chorób. Niedobór podwyższa ryzyko zachorowania na choroby sercowo-naczyniowe, szczególnie na udar mózgu, zawał serca i nadciśnienie tętnicze. Może zwiększać ryzyko zachorowania na nowotwory piersi, jelita grubego i nerek. Konsekwencją niedoboru witaminy D mogą być złamania wynikające u dzieci z krzywiczy, a u dorosłych z osteoporozy. Niedobór witaminy D może prowadzić do chorób autoimmunologicznych, w których organizm niszczy swoje komórki i tkanki, np. do stwardnienia rozsianego, cukrzycy, reumatoidalnego zapalenia stawów, a nawet łuszczycy. Z kolei konsekwencją nadmiaru witaminy D jest nadmiarowe stężenie wapnia w organizmie, które może skutkować chorobami trzustki. Nadmiar może też prowadzić do powstania kamieni żółciowych i kamieni nerkowych i skutkować odwodnieniem. Warto dodać, że witamina D jest wchłaniana w jelicie cienkim, produkowana w skórze. Stamtąd jest transportowana do komórek odpornościowych i nerek.

Tekst i grafika: Marcin Lipiec

EDUKACJA STATYSTYCZNA W KONTEKŚCIE RYNKU PRACY

CYKL ARTYKUŁÓW

Współpraca Łódzkiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Łodzi z Publicznym Gimnazjum nr 32 im. Karola Wojtyły w Łodzi i Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 6

Dynamiczny rozwój technologii i tempo zmian w otaczającej nas rzeczywistości powoduje, że przed młodymi ludźmi wchodzącymi na rynek pracy stawia się duże wymagania. Oczekuje się, aby młody pracownik posiadał zarówno wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania danego zawodu, ale również pewne cechy takie jak kreatywność, samodzielność, odpowiedzialność, umiejętność analitycznego myślenia, rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz samokształcenia, zarządzania własnym czasem, a także orientację na rezultat. Wiele z pożądaných kompetencji przyszłych pracowników można kształtować już na poziomie szkolnictwa ponadpodstawowego. Wychodząc temu naprzeciw Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych w Łodzi (ŁOBR), w ramach akcji „Edukacja statystyczna”, podjął współpracę z Publicznym Gimnazjum nr 32 im. Karola Wojtyły w Łodzi przy realizacji dwóch autorskich projektów edukacyjnych.

W ramach pierwszego projektu „*Do czego może przydać się statystyka? / What are statistics used for?*” (zrealizowanego w okresie IX-XII 2013 r.), siedmioosobowa grupa uczennic klas III, przy pomocy merytorycznej pracowniczki ŁOBR, przeprowadziła badanie ankietowe na wylosowanej próbie uczniów, na temat „*Muzyka w naszym życiu*”. Obecnie pięcioosobowa grupa uczniów, pod nadzorem nauczycieli, realizuje kolejny projekt na temat „*Jacy jesteśmy – nasza szkoła w liczbach. / What are we like? – our school in numbers*”. Dodatkowo, podczas wizyt w Urzędzie i Informatorium, uczestnicy projektów mają okazję zapoznać się ze specyfiką pracy statystyka, zasadami funkcjonowania statystyki publicznej oraz źródłami danych statystycznych. Wśród określonych, najważniejszych celów projektów należy wymienić: kształtowanie i rozwijanie umiejętności zbierania, selekcjonowania, opracowywania i właściwej interpretacji danych poprzez budowę ankiety i analizę jej wyników.

Oba projekty doskonałą umiejętności systematycznego wykonywania zadań w grupie i zarządzania własnym czasem, a także dokonania samooceny swojej pracy. Uczestnicy uczą się także radzenia sobie ze stresem towarzyszącym wystąpieniom publicznym, ponieważ wyniki swoich badań prezentują przed gronem specjalistów z Urzędu Statystycznego w Łodzi.

Projekty edukacyjne poszerzają perspektywę uczniów, dają możliwość wyjścia poza szkołę, zaprezentowania wyników swojego działania gronu osób nie związanych z ich nauczaniem, a sama praca ma konkretną wartość poznawczą dla uczniów i stanowi osiągnięcie w ich procesie edukacyjnym. Należy także dodać, że projekty z założenia są realizowane dwutorowo, tj. także w języku angielskim. Uczniowie rozwijają swoje umiejętności językowe, poznają statystyczną terminologię i tłumaczą wyniki swoich badań na

język angielski. Należy pamiętać również, że oba projekty doskonale wpisują się wymogi Ministerstwa Edukacji Narodowej zakładające zdobycie przez ucznia tzw. kompetencji kluczowych, czyli najważniejszych umiejętności na gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym etapie edukacyjnym (*Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, z dn. 27 sierpnia 2012 r., Dz.U. poz. 977*). Zgodnie z dokumentami unijnymi kompetencje kluczowe to te, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia. Uczestnicząc w projektach uczniowie mają „uczyć się uczenia” oraz „rozwijać przedsiębiorczość i inicjatywność”.

Projekty w ramach akcji „Edukacja statystyczna” kształtują u uczniów postawy warunkujące sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie oraz uświadamiają, że statystyka jest obecna w życiu każdego człowieka i wiele dziedzin naszego życia wzajemnie się przenika. Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Łodzi współpracując przy projektach edukacyjnych, wspiera kształtowanie przyszłego obywatela, świadomego tego, co się dzieje w gospodarce i społeczeństwie, potrafiącego wykorzystać zdobyte informacje do analizy zachodzących zjawisk.

Działania te były skierowane do uczniów dobrze radzących sobie w procesie edukacyjnym, uczęszczających do szkół dla dzieci niedotkniętych żadnymi ograniczeniami zdrowotnymi. Należy jednak pamiętać o absolwentach rozpoczynających swoją karierę zawodową, którzy ze względu na różne rodzaje niepełnosprawności trudniej adaptują się na otwartym i wymagającym rynku pracy, przez co mają mniejsze szanse na zrealizowanie swoich zawodowych planów.

W 2012 roku Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych przy współpracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 6 – Łódzką Szkołą dla Niewidomych i Słabo Widzących, wydał publikację w dwóch wersjach: w języku Braille’a – dla uczniów niewidzących oraz w tzw. CZARNODRUKU – dla młodzieży niedowidzącej. Opracowanie „**Polska – wybrane dane statystyczne 2010 r.**” powstało w ramach projektu edukacyjnego, realizowanego przez Towarzystwo Inicjatyw Europejskich w partnerstwie z Miastem Łódź „**Zawodowo PLUS – wzmocnienie kształcenia zawodowego szansą na samodzielność niepełnosprawnych w dorosłym życiu**”.

Projekt ten był finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach; działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego). Opracowana publikacja składa się z 3 tematycznie wyodrębnionych tomów, zawierających tabele z danymi. Wykresy zamieszczone w publikacji, dotyczące stanu i mi-

gracji ludności, aktywności ekonomicznej, kultury, turystyki oraz edukacji, zaadaptowane zostały do języka Braille’a oraz czarnodruku. Wszystkie materiały zamieszczone zostały na stronie internetowej Urzędu i mogą być pobierane w formie elektronicznej oraz dowolnie drukowane przez placówki edukacyjne. Daje to możliwość wielokrotnego wykorzystywania ich jako materiał dydaktyczny, przybliżający dane statystyczne dla kolejnych zainteresowanych uczniów, bez względu na ich miejsce zamieszkania.

Ponadto w ramach projektu w siedzibie Urzędu organizowane były wizyty studyjne dla uczniów niedowidzących i niewidomych, podczas których uczniowie poznali specyfikę pracy zawodu statystyka. Zapoznali się także z metodami zbierania danych statystycznych, opracowywania danych wyników oraz różnymi sposobami ich prezentacji w publikacjach analitycznych, rocznikach, krótkich informacjach sygnałnych oraz na stronie Internetowej Urzędu.

Współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 6, zaowocowała także dwoma cyklami praktyk zorganizowanych na terenie Urzędu, dla grupy uczniów. Praktyki zawodowe miały na celu wykształcić umiejętność pracy z danymi statystycznymi, udoskonalić sprawność wyszukiwania ich ze źródeł statystycznych oraz prawidłowej prezentacji w formie zestawień tabelarycznych oraz graficznych. Praktykanci doskonalili przy tym umiejętność właściwego doboru danych metodologicznie spójnych, wyciągania prawidłowych wniosków, a więc wykazywali się tak wymaganą u pracodawców umiejętnością analitycznego myślenia. Wspólna praca nauczyła ich odpowiedniego podziału obowiązków pomiędzy uczestników, terminowego jej wykonywania, czyli efektywnego działania w grupie. Etapem końcowym praktyk było przygotowanie przez praktykantów prezentacji multimedialnej, na bazie wyszukanych przez siebie danych. Uczniowie zaprezentowali analizę bazującą na porównaniu charakterystyk liczbowych miasta Łodzi, województwa łódzkiego oraz Polski. Taka forma praktyk odbywająca się w warunkach zbliżonych do naturalnego środowiska pracy, pozwala wyjść uczniom poza klasy szkolne, przybliżyć rzeczywiste zasady rządzące rynkiem pracy.

Wychodząc naprzeciw potrzebom niepełnosprawnych absolwentów rozpoczynających swoją karierę zawodową, Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Łodzi podejmuje działania umożliwiające poznanie pracy biurowej, a w szczególności pracy statystyka.

*Anna Luchowska
Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Urzędu Statystycznego w Łodzi*

Nowy wymiar doradztwa zawodowego

Zmiany w systemie kształcenia zawodowego sprzyjają rozwojowi współpracy pomiędzy szkołami zawodowymi i pracodawcami. Modyfikacji uległa struktura kształcenia zawodowego, otwierają się nowe możliwości osiągania, uzupełniania i potwierdzania kwalifikacji. W nowej podstawie programowej określone są m.in.: wiedza i umiejętności zawodowe oraz kompetencje personalne i społeczne, które uczeń musi osiągnąć w procesie

kształcenia. W kontekście zmian w systemie kształcenia zawodowego i ustawicznego poszerzają się zadania zawodowe doradców zawodowych. Oprócz prowadzenia procesów poradnictwa zawodowego konieczna jest współpraca z pracodawcami, znajomość systemu potwierdzania kwalifikacji w Polsce oraz podejmowanie inicjatyw na rzecz wzrostu zatrudnialności absolwentów szkół. Przykładem takich inicjatyw jest organizacja dni

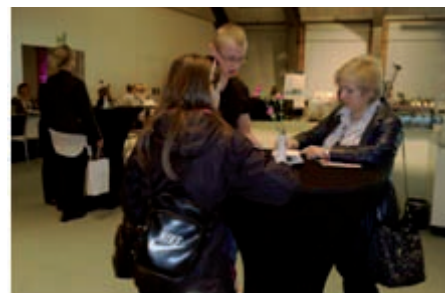
otwartych u pracodawców, partnerska współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, organizowanie spotkań z doradcami zawodowymi w różnych typach szkół, w celu rozpoznania ich oferty edukacyjnej. Dni Otwarte w andel's Hotel zorganizowane 10 marca 2014., jako wspólne przedsięwzięcie andel's Hotel i Ośrodka Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Pomysł zorganizowania dni

otwartych powstał ze względu na zbliżający termin, w którym gimnazjaliści dokonują wyboru szkoły ponadgimnazjalnej. Świadomy wybór szkoły i dalszej ścieżki kształcenia, to trudne zadanie dla tak młodych osób. Bardzo ważne jest zatem, aby na tym etapie uczniowie mieli jak najwięcej okazji do zapoznawania się z różnymi zawodami, środowiskiem pracy, oczekiwaniami pracodawców, możliwościami zatrudnienia. Impreza, miała charakter targów, szkoły branży hotelarstwo gastronomicznej prezentowały swoją ofertę edukacyjną, pracownicy hotelu prezentowali poszczególne działy hotelu oraz zadania zawodowe w zawodach, m.in.: recepcjonista, kucharz, koordynator bankietów, barman, a doradcy zawodowi Ośrodka Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego udzielali konsultacji indywidualnych. Stoiska szkół były profesjonalnie przygotowane, uczniowie prezentowali

swoje umiejętności dekorowania stołów, ciast, przygotowania potraw. Zwiedzający mogli nie tylko oglądać przygotowane prezentacje, ale rozmawiać z uczniami szkół i próbować przygotowanych smakołyków. Dodatkową akcją przedsięwzięcia, były wycieczki po hotelu, podczas których gimnazjaliści mieli okazję zwiedzić m. in. pokoje hotelowe, pomieszczenia kuchenne, pomieszczenia SPA. Przedsięwzięcie spotkało się z dużym zainteresowaniem i zostało pozytywnie ocenione przez gimnazjalistów, czemu dawali wyraz w trakcie konsultacji indywidualnych z doradcami zawodowymi. Szczególnie podobały im się pokazy mistrza kuchni i pokazy barmańskie oraz możliwość degustacji specjalów przygotowanych przez szkoły zawodowe. Tak prezentowały się szkoły ponadgimnazjalne. Konsultacje indywidualne na stoisku Ośrodka Doradztwa Zawodowego Prezentacje andel's Hote Spotkania doradców zawodowych w szkołach zawodowych W bieżącym roku szkolnym zorganizowano między innymi cykl seminariów na temat: „Organizowanie procesu kształcenia zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”, w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr w Łodzi, w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 6 w Łodzi i Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym nr 1

im. Janusza Korczaka w Łodzi. Taka forma spotkań pozwoliła na zapoznanie się z ofertą edukacyjną skierowaną do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie kształcenia zawodowego, koncepcją pracy szkoły oraz prowadzonymi tam procesami edukacyjnymi i wsparciem jakim objęci są uczyć się w szkole. Oferta kształcenia wymienionych szkół jest różnorodna, dostosowana do specjalnych potrzeb edukacyjnych, pozwala dokonać wyboru zgodnego z preferencjami i zainteresowaniami. Ogromna praca i zaangażowanie, ścisła współpraca z rodzicami, traktowanie uczniów podmiotowo przynoszą wymierne efekty: absolwenci szkół radzą sobie na rynku pracy, wyniki uczniów, którzy przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe nie odbiegają od rezultatów szkół kształcących w zawodach w powszechnym trybie, szkoły mają renomę w środowisku, są postrzegane jako przyjazne i profesjonalne w prowa-

dzeniu procesu kształcenia i wspomaganie uczących się. Rozpoznanie przez doradców zawodowych Ośrodka Doradztwa Zawodowego LCDNiKP środowiska funkcjonowania, systemu kształcenia oraz możliwości rozwoju uczniów także ze specjalnymi potrzebami stanowi podstawę do prowadzenia procesów doradczych w gimnazjach wśród osób zainteresowanych: rodziców, uczniów oraz nauczycieli. Na szczególną uwagę zasługuje sposób pracy kardy pedagogicznej z uczniami, organizacja procesu kształcenia i wspomaganie oraz monitorowanie postępów uczących się przez dyrekcję szkoły.

*Małgorzata Sienna
Maria Michalak*

Bajkowa Łódź Filmowa

Placówki kształcące uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi promują działania integrujące uczniów ze środowiskiem szkół ogólnodostępnych z regionu łódzkiego. Zespół Szkół Specjalnych nr 5 przy ul. Plantowej w Łodzi od dziesięciu lat organizuje integracyjne festiwale piosenek o Łodzi i regionie. Festiwalom towarzyszą hasła przewodnie, były już m. in. „Łódź czterech kultur”, „Łódź z folklorem w tle”, „Wielokulturowa Łódź od kuchni”, a w tym roku organizatorzy postanowili przypomnieć, z czego jeszcze nasze miasto może być dumne - to produkcja najpiękniejszych i uwielbianych przez dzieci bajek, dlatego dziesiąty, jubileuszowy festiwal zaśpiewał pod hasłem „Bajkowa Łódź Filmowa”. Na festiwal, oprócz uczestników przyjechały, pod opieką p. Lubicy Ignaciuk lalki z najnowszej produkcji łódzkiego Studia Małych Form Filmowych Se-Ma-For „Parauszek i przyjaciele”.

27 lutego br. szkoła rozbrzmiewała piosenkami z najpiękniejszych, uwielbianych przez dzieci bajek, które śpiewali uczniowie łódzkich przedszkoli i szkół (specjalnych i ogólnodostępnych) - podstawowych, gimnazjów, ośrodków szkolno - wychowawczych. Tradycyjnie przybyli także goście z regionu łódzkiego - uczniowie z Buczka, Białej i Konstantynowa. Festiwal otworzyły konkursowe występy wokalne. Wykonawcy zaprezentowali piosenki z bajek produkcji Se-ma-fora - „Parauszek i przyjaciele”, piosenki z „Przygód Misia Koralgola”, „Misia Uszatka” i „Muminków”, a więc z bajek znanych dzieciom na całym świecie. Największymi brawami doceniony został występ maluchów z Plantusiowego Przedszkola przy Zespole Szkół Specjalnych nr 5.

Goście - jurorzy festiwalu to przyjaciele uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a wśród nich Kierownik Wydziału Edukacji UML - prof. dr hab. Beata Jachimczak, prof. dr hab. Leszek Ploch, (APS w Warszawie), założyciel Integracyjnego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowiaczy”, który w blisko trzydziestoletniej tradycji zachwyca profesjonalizmem widzów nie tylko na naszym kontynencie.

Po części konkursowej rozpoczęły się warsztaty wokalne, uczestnicy festiwalu nauczyli się piosenki zaprezentowanej przez gospodarzy w trakcie konkursu. Wkrótce słowa i melodia piosenki z bajki „Parauszek i przyjaciele”

znane były każdemu - dzieciom i zaproszonym na festiwal gościom.

W trakcie festiwalu specjalny gość z Se-ma-fora, poprowadziła warsztaty, na których dzieci zobaczyły oryginalne lalki z bajki „Parauszek i przyjaciele”. Uczestnicy poznali tajemnicę trudnej sztuki animacji, dzięki której lalki ożywają w bajce. Z niedowierzaniem przyjęły wiadomość, jak dużo wysiłku kosztuje stworzenie 10 - minutowego odcinka. Dzieci mogły z bliska przyjrzeć się samemu Parauszkowi, jego przyjaciółce Usi i Wilkowi Waldkowi. Z trudem udało się zakończyć warsztaty, ponieważ miały mnóstwo pytań do pani Ignaciuk. Uczestnicy warsztatów dowiedzieli się, że animacja bardzo uszkadza lalkę. Dlatego w każdym odcinku występuje nowy Parauszek, odtwarzany systematycznie przez pracowników Se-ma-Fora z najdrobniejszymi szczegółami.

W tym samym czasie nauczyciele animujący pracę artystyczną w swoich szkołach spotkali się z prof. dr. Leszkiem Plochem, który w profesjonalny sposób omówił specyfikę pracy artystycznej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną.

W czasie przerwy wypełnionej zabawą i śpiewem jury udało się na obrady. Werdykt ogłosiła Anna Burdyka, dyr. Zespołu Szkół Specjalnych nr 5 - „Wszystkie dzieci pięknie występowały i jak co roku wszystkim przyznajemy I miejsce”. Oczywiście były też wyróżnienia specjalne, przyznane przez jurorów, ale w przyjętej konwencji festiwalu najważniejsza jest satysfakcja i efekt integracyjny.

Dzięki sponsorom wszyscy uczestnicy imprezy otrzymali ciekawe nagrody: albumy, płyty z bajkami, mapki Łodzi i maskotki - bociany, które sprawiły dzieciom największą radość, no bo kiedy w Łodzi można zobaczyć w lutym ponad sto bocianów jednocześnie? Na koniec każdy zrobił sobie pamiątkowe zdjęcie z wielkim Parauszkiem, który „przywędrował” na festiwal prosto z Se-ma-fora i tam niestety wrócił.

*Julia Kulesza, Zespół Szkół Specjalnych nr 5
Jolanta Wojciechowska*

Harcerstwo jest cool!

czyli O „Kamieniach na szaniec”

Roberta Glińskiego słów kilka

No nareszcie! Mamy w Polsce porządne kino historyczne, w amerykańskim stylu. To już nie narodowyzwolenczy patos, gdzie wszyscy na koniec giną ku czci przegranej sprawy, to już nie wojenny teatr telewizji w stylu *Czasu honoru*.

Do *Czarnego czwartku*, *Tajemnicy Westerplatte*, *Jacka Stronga* dołączył najnowszy film Roberta Glińskiego. Bałem się tego filmu. Jako nauczyciel języka polskiego i historii uważałem, że znów bagaż wiedzy będzie przeszkadzał w odbiorze. Nic z tych rzeczy!

Kamienie na szaniec to już drugi (na szczęście) film dotyczący historii Alka, Rudego i Zośki, bohaterów jednej z niestarzejących się lektur w wiecznie zmieniającym się, szkolnym kanonie, a mianowicie *Kamieni na szaniec* autorstwa Aleksandra Kamińskiego. Pierwszą próbą filmowej adaptacji książki Kamińskiego była *Akcja pod Arsenalem* z 1978 roku, w reżyserii Jana Łomnickiego. Film opowiada głównie o samym aresztowaniu „Rudego” – Jana Bytnara (nieżył Cezary Morawski) oraz o akcji pod Arsenalem, która miała na celu odbicie harcerza z rąk gestapowców. Film jest oparty przede wszystkim na książce wspomnieniowej Stefana Broniewskiego „Orszy”, który pełnił rolę dowódcy całej operacji (w filmie gra go Jan Englert). Obraz zdominowany jest przez postać „Zośki” – Tadeusza Zawadzkiego, którego brawurowo zagrał Mirosław Konarowski (porównując przedwojenne zdjęcia „Zośki”, uderza podobieństwo Konarowskiego do odgrywanej postaci). Film był kręcony w miejscu legendarnej akcji, pod arsenalem. Nie było wówczas wieżowców, stacji metra, teren wokół Arsenalu przypominał przedwojenną ulicę Bielańską i Długą. Film Łomnickiego według mnie się „nie zestarzał”. Nadal trzyma w napięciu, nadal scena ostemplowania pieczętą z godłem Polski Walczącej głowy katowanego Rudego przez gestapowca budzi grozę i respekt. Jednak dla współczesnego młodego człowieka to z jednej strony za mało (mało akcji, archaiczne efekty specjalne), z drugiej za dużo (zbyt dużo szczegółów, historycznych postaci, faktów).

Kamienie na szaniec Glińskiego wypełniają stawiane im zadanie. Nie jest to adaptacja lektury, i bardzo dobrze! Film ma coś dopowiedzieć, wyjaśnić, zadać pytania, pokazać tło. Nie ma na celu zastąpienia książki druha „Kamyka”. Dlatego dziwi mnie rozpętana przez media burza wokół filmu Glińskiego. „Harcerskie porno”, „kpina z Szarych Szeregów” itp. Druh „Kamyk” przewraca się w grobie. Jako łodzianin bałem się nawet, że wstanie się swojego pomnika w Parku Śledzia i ruszy do re-

dakcji „skopać po harcersku” parę t..., znaczy wyjaśnić ważnym panom recenzentom, o co w tym wszystkim chodzi.

Gliński skupił się w filmie na kilku wątkach z książki. Dokładnie pokazana jest przyjaźń „Zośki” (Marcel Sabat) i „Rudego” (Tomasz Ziętek). Już w pierwszej scenie „gazowania kina” (opisywanej w utworze Kamińskiego) widzimy bijatykę między harcerzami a Hitlerjugend. W książce nie ma nic takiego. Ale czy scena ewentualnej bijatyki jest niemożliwa? Harcerze zastępu Buki raczej nie przypominali chłopców z chóru kościelnego. To byli normalni, zdrowi, młodzi ludzie. Pełni pasji i emocji. Podkład muzyczny w tej scenie jest bardzo współczesny. Bo bohaterowie są współcześni. Może w latach czterdziestych nie noszono bluz z kapturami i nie słuchano hip-hopu (o graffiti nie wspomnę, chociaż na murach harcerze malowali różne rzeczy, a jakże), ale pasja, emocje, honor i walka w cenie były tak samo jak dziś. „Alek” Aleksy Dawidowski w filmie Glińskiego (Kamil Szeptycki) to postać drugoplanowa. Jednak czy w książce

Kamienie na szaniec jest inaczej? Oczywiście przeciwnicy filmu będą się upierać, że tak. Po części mają rację: w książce tylko „Alek” ma dziewczynę, Basię. Tylko on przeżywa miłość, scena jego śmierci tego samego dnia co i „Rudego” jest dokładnie opisana. U Glińskiego, podobnie jak w książce, centralne miejsce zajmuje „Zośka”. W obu filmowych adaptacjach *Kamieni na szaniec* Zośka jest porywczy,

ambitny, skłócony z przełożonymi, cierpiący po śmierci Rudego, na którą nie mógł nic poradzić. Kamiński dokładnie opisuje stan psychiczny Zośki po akcji, po obu pogrzebach. Zarzuty, jakoby w filmie Glińskiego Tadeusz Zawadzki był egzaltowanym, pozbawionym zmysłu przywódczego „chłopaczkiem”, są obraźliwe i zwyczajnie czepialskie.

Film jest brutalny. Scena rozstrzelania dziesięcioletniego gołębiarza, czy przede wszystkim przesłuchanie „Rudego” wgniatają w fotel. W tych momentach nikt się w kinie nie śmiał (przynajmniej na tych seansach, na których ja byłem). Widzimy jak „Rudy” jest torturowany, jak wszystko go boli. Jest w filmie prawdziwa scena, kiedy spotyka się z matką i kiwa do niej kiedym, niepołamany, małym palcem u ręki. Wreszcie, w trakcie recytacji wiersza Słowackiego *Testament mój*, Rudy, płacząc, mówi do Zośki: „zdycham jak zbity pies”. Czy Zośka mógł mieć wątpliwości w sens dalszego życia? Czy scena, w której chce popełnić samobójstwo, jest naprawdę nierealna? Widząc śmierć przyjaciela, wiedząc o śmierci dwóch innych („Buzdygana” i „Alka”), nie mógł mieć ludzkich wahań? Czy to czasem nie my wykreowaliśmy chłopców z grup szturmowych na spiszowe posągi? To byli ludzie. Odważni, dzielni i waleczni ludzie. Film nie odbiera im człowieczeństwa. Wręcz przeciwnie. W scenach ochrzczonych jako „erotyczne” „Rudy” i „Zośka” są bardzo ludzcy podobnie jak w scenach katowania czy walki. A wracając na moment do domniemyanych scen erotycznych, powiem tak: zczyłbym sobie, aby młodzi ludzie w tak delikatny i taktowny sposób przeżywali miłosne uniesienia. Jeżeli sceny te (całe dwie) gorszą młodzież, to ostatnia część sagi o wampirach „Zmierch” powinna mieć nie jeden, a dziesięć czerwonych kwadracików i napis „od 21 lat”, gdyż tam to dopiero jest perwersja...

Szkoda, że dobre kino w Polsce musi przeżywać „drogę przez mękę”. Szkoda, że niektórym dziennikarzom wydaje się, że klepiąc przyjacielu w ramię jest oznaką homoseksualizmu (to nie są żarty, były takie zarzuty wobec filmu *Kamienie na szaniec*). I nie mogę zrozumieć, jak to się stało, że będąc dwukrotnie na projekcji filmu Glińskiego, nie widziałem żadnych, opisywanych szeroko pijackich orgii w wykonaniu Szarych Szeregów. Może oglądałem inne filmy? A może pijackie orgie nie są cool? Bo historia „Rudego”, „Alka” i „Zośki” na pewno tak.

WOJEWÓDZKIE KONKURSY PRZEDMIOTOWE DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO w roku szkolnym 2013/2014

Przeanalizowaliśmy dane związane z przeprowadzeniem czternastu Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych dla uczniów gimnazjów województwa łódzkiego (od pięciu lat organizowanych we współpracy Kuratorium Oświaty w Łodzi i Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego).

Do tegorocznej edycji konkursów zgłosiło się ogółem 23 624 uczniów z 333 gimnazjów. W eliminacjach szkolnych uczestniczyło 19 637 uczniów, z których 1 677 zostało zakwalifikowanych do eliminacji rejonowych. W eliminacjach wojewódzkich konkurowało 377 uczniów – spośród nich wyłoniono 167 laureatów i 210 finalistów.

W tegorocznej edycjach konkursów, podobnie jak we wcześniejszych, największym zainteresowaniem cieszyły się konkursy: z języka angielskiego (2 901 uczestników) i z języka polskiego (2 547 uczestników) oraz z historii (2 353 uczestników), z matematyki (2 200 uczestników) i z biologii (2 187 uczestników).

Tradycyjnie najmniej uczniów przystąpiło do konkursów z języka francuskiego (148 uczestników) i języka rosyjskiego (176 uczestników). Warto jednak zaznaczyć, że od pięciu lat w konkursach mniej popularnych odnoto-

wuje się najwyższy procent uczniów uzyskujących tytuł laureata – w bieżącym roku szkolnym liczba laureatów z języka angielskiego (16 uczniów) stanowi 0,55% wszystkich uczestników tego konkursu, a liczba laureatów z języka francuskiego (11 uczniów) stanowi 7,43% wszystkich uczestników tego konkursu.

Podsumowanie konkursów odbyło się 16 kwietnia 2014 o godz. 10:30 w gościnnym III

Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi, podczas którego Pan Jan Kamiński – Łódzki Kurator Oświaty i Pan Janusz Moos – Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego wręczali zaświadczenia, nagrody i dyplomy laureatom zmagających konkursowych oraz listy gratulacyjne ich opiekunom i dyrektorom gimnazjów.

Teresa Dąbrowska

Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym

Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym organizowany jest od wielu lat, oddzielnie dla uczniów szkół podstawowych (drużyny składają się z dwóch dziewcząt i dwóch chłopców) i dla uczniów gimnazjów (drużyny trzyosobowe). Celem turnieju jest działanie na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym bezpieczeństwa dzieci i młodzieży szkolnej. Odbywa się to poprzez popularyzowanie przepisów i zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, kształtowanie partnerskich zachowań wobec innych uczestników ruchu, opanowanie

podstawowych zasad i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, popularyzowanie roweru jako środka transportu, a także rekreacji i sportu oraz inspirowanie uczniów i nauczycieli do pracy na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Turniej organizowany jest przez Polski Związek Motorowy oraz Komendę Główną Policji, Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego i Instytut Transportu Samochodowego. Współorganizatorem turnieju w województwie łódzkim jest Kuratorium Oświaty, Wydział Edukacji UMŁ i Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Turniej jest organizowany na etapach: szkolnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. W roku szkolnym 2013/2014 zwycięzcami etapu powiatowego – łódzkiego, została Szkoła Podstawowa nr 64 i Gimnazjum nr 11 w Łodzi. Drużyny ze szkół województwa łódzkiego corocznie zajmują wysokie lokaty w kraju,

a w roku ubiegłym drużyna z Zespołu Szkół nr 1 w Kuluszkach zdobyła pierwsze miejsce w finale europejskim. Tegoroczny turniej był także okazją do oficjalnego otwarcia miasteczka ruchu drogowego w Parku 3 Maja z udziałem władz oświatowych Łodzi. Niestety oficjalne otwarcie nie zbiegło się z jego inauguracyjnym „wypróbowaniem”. Ulewny deszcz pokrzyżował organizatorom plany i część praktyczna turnieju, a więc jazda na rowerze po nowo otwartym miasteczku, nie odbyła się.

Krzysztof Makowski

Nowe władze

Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego

Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego, powstałe w marcu 1999 roku z inicjatywy członków założycieli - dyrektorów centrów kształcenia praktycznego, znacząco wspomaga proces reformowania systemu edukacji zawodowej.

Celem Stowarzyszenia jest przede wszystkim promocja centrów kształcenia praktycznego jako szczególnie ważnych placówek w systemie edukacji zawodowej, doskonałe organizacja pracy centrów, wspomaganie prac nad organizacją systemów doskonalenia nauczycieli w centrach kształcenia praktycznego, wspomaganie procesów wytwarzania i upowszechniania materiałów metodycznych - pakietów edukacyjnych dla potrzeb optymalizacji procesu kształcenia w centrach, wspomaganie prac nad doskonaleniem wyposażenia centrów, wspomaganie prac nad prowadzeniem kształcenia modułowego.

Stowarzyszenie czynnie uczestniczy w pracach nad reformowaniem sposobów organizowania procesu kształcenia, optymalizacją prac nad zarządzaniem jakością, projektowaniem elementów nowych dokumentacji programowych i standardów edukacyjnych, organizacją i prowadzeniem egzaminów zawodowych oraz współdziałaniem z jednostkami samorządowymi nad wykorzystaniem centrów dla właściwej organizacji kształcenia zawodowego, a także nad udziałem Centrów w organizacji doradztwa zawodowego i prowadzeniem prac dotyczących monitorowania rynku pracy dla potrzeb edukacji. Siedzibą Stowarzyszenia jest Łódź, zaś obszarem działania – cały kraj.

6 maja br. odbyło się walne zebranie członków Stowarzyszenia, podczas którego wybrano nowy zarząd.

Prezesem zarządu został Janusz Moos, wiceprezesami – Elżbieta Gonciarz i Barbara Siarkowska, skarbnikiem został Marek Machnik, sekretarzem Grzegorz Gajda. Pozostali członkowie zarządu to Piotr Chmiel, Dariusz Śmigiera, Barbara Kapruziak i Donata Andrzejczak.

Kim są nowi członkowie zarządu Stowarzyszenia?

Janusz Moos. Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Przez wiele lat był redaktorem naczelnym czasopisma *Szkola Zawodowa*, członkiem Prezydium Krajowej Rady Postępu Pedagogicznego. Autor ponad 700 publikacji, skryptów, poradników, artykułów i materiałów dydaktycznych, koordynator i ekspert w międzynarodowych i krajowych programach edukacyjnych dotyczących, między innymi, kształcenia w zawodach szerokokoprowalowych, kształcenia zawodowego w systemie modułowym, standaryzacji kwalifikacji zawodowych, edukacji prozawodowej. Organizator Nauczycielskiego Zespołu Postępu Pedagogicznego oraz wojewódzkich i krajowych prezentacji innowacji programowych, metodycznych i organizacyjnych, a także procesów kształtowania postaw twórczych-wynalazczych uczniów szkół zawodowych. Orędownik szkół projektów i szkół ćwiczeń, uczenia się poprzez wykonywanie zadań zawodowych, konstrukttywizmu w edukacji, integracji różnych podmiotów edukacyjnych dla potrzeb wspierania szkół, doradztwa zawodowego i różnicowania czasu osiągania kwalifikacji zawodowych. W kierowanym Centrum powiązał placówkę doskonalenia nauczycieli z Centrum Kształcenia Praktycznego, Ośrodkiem Osiągania Kwalifikacji Zawodowych, Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji i innymi ośrodkami: Doradztwa Zawodowego, Edukacji Informatycznej, Jakości i Zarządzania. Autor modelu centrum kształcenia zawodowego – praktycznego i Akademii Młodych Twórców. Otrzymał tytuł Profesjonalnego Menadżera Województwa Łódzkiego i wiele nagród krajowych za opracowania dydaktyczne.

Elżbieta Gonciarz. Wieloletni nauczyciel, konsultant kształcenia zawodowego, wicedyrektor, pełnomocnik ds. jakości w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Członek założyciel i wieloletni wiceprezes ogólnopolskiego Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego. Aktywny uczestnik wdrażania zmian w systemie kształcenia zawodowego, między innymi poprzez wypełnianie zadań koordynatora kształcenia modułowego w województwie łódzkim, kierownika zespołów autorskich opracowujących 35 pakietów edukacyjnych do modułowych programów kształcenia w zawodach poligraficznych, koordynatora projektów finansowanych z funduszy unijnych.

Dariusz Śmigiera. Nauczyciel dyplomowany. W szkolnictwie pracuje od 1985 roku, a od 1997 w Centrum Kształcenia Praktycznego w Sieradzu. Nauczyciel przedmiotów zawodowych w zawodach technik i mechanik pojazdów samochodowych, blacharz i lakiernik samochodowy. Od 2008 roku zastępca dyrektora CKP w Sieradzu.

Barbara Kapruziak. Wieloletni nauczyciel kształcenia zawodowego w branży elektrycznej i elektronicznej, kierownik Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego ŁCDNiKP, organizator procesów edukacyjnych w trybie formalnym i pozaformalnym w Regionalnym Ośrodku Edukacji Mechatronicznej w systemie kształcenia modułowego.

Barbara Siarkowska. Nauczyciel z 38-letnim stażem w branży gastronomiczno-hotelarskiej. Dyrektor CKP w Słupsku. Inicjatorka wielu projektów unijnych, dzięki którym poprawiono warsztat szkoleniowy większości pracowni Centrum. Pomysłodawca realizacji programów kształcenia praktycznego kierunków gastronomicznych i hotelarskich, wymian, staży zagranicznych.

Donata Andrzejczak. Wieloletni nauczyciel kształcenia zawodowego, ekspert kształcenia modułowego, współautorka nowej podstawy programowej kształcenia zawodowego, autorka podręczników dla kwalifikacji A.18, zadań egzaminacyjnych, koordynator prac Łódzkiej Sieci Kształcenia Modułowego. Konsultant kształcenia zawodowego w ŁCDNiKP.

Marek Machnik. Wicedyrektor CKP w Jarosławiu, inżynier budownictwa. Trener kandydatów na egzaminatorów egzaminu zawodowego. Autor podstaw programowych, przedmiotowych i modułowych programów nauczania, współautor podręczników zawodowych i pakietów edukacyjnych a także poradników metodycznych. Autor standardów kwalifikacji zawodowych.

Grzegorz Gajda. Nauczyciel zajęć praktycznych w branży samochodowej z 24-letnim stażem. Od 2008 roku dyrektor Centrum Edukacji Zawodowej w Sieradzu. Inicjator budowy hali napraw i obsługi pojazdów samochodowych wraz z wyposażeniem ze środków unijnych. Twórca nowoczesnych pracowni odnawialnych źródeł energii, budowlanej, blacharstwa samochodowego i innych.

Piotr Chmiel. Dyrektor CKP w Jarosławiu. Pedagog z 23-letnim stażem zajęć teoretycznych i praktycznych oraz wieloletnim doświadczeniem w pracy w przemyśle. Egzaminator Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w dwóch zawodach. Autor zadań egzaminacyjnych dla OKE i CKE – teoretycznych i praktycznych. Autor podstaw programowych i programów nauczania dla zawodów mechanicznych oraz pakietów edukacyjnych dla 5 jednostek modułowych, recenzent zadań egzaminacyjnych, ekspert KOWEziU w programie wdrażania w szkołach programów modułowych.

Felieton z cyklu FAUX PAS

Zabawy dorosłych, dorosłych zabawy

*Pstryk! cyfrowo, snobistycznie
pstryk, bogato, nielogicznie
pstryk, więc praśnie i radośnie
pstryk, lokalnie, miejsko jakoś
pstryk, planszowo lub w plenerze
pstryk, wyruszaj, zrób coś! Nie leż! ¹*

Zbliża się upragniony czas urlopów, wakacji, laby... Człowiek wolny od presji zewnętrznych i wewnętrznych przymusów planuje wypoczynek, choć niektórzy stawiają na pełną improwizację.

Gdzie kończy a gdzie zaczyna się czas wolny? Jego granice są raczej nieostre i kształtowane przez indywidualne wybory. W dobie cyfryzacji zróżnicowanie proveniencji ze względu na m.in. płeć, środowisko, wiek, miejsce itd., „powiedz, w co się bawisz a powiem ci kim jesteś”, ma coraz mniejszy wpływ na wybór stylu spędzania czasu wolnego. W końcu jesteśmy jedynym gatunkiem, gdzie dorosłe osobniki nie rezygnują z zabawy, choć ma ona już inne znaczenie aniżeli w dzieciństwie. Poza tą grupą są ci, którzy nie dorosleją i pozostają w *syndromie Piotrusia Pana i wiecznej dziewczynki* uporczywie tupiąc nóżkami.

Ludzi łączy dążenie do bycia bezwzruszonym szczęśliwym choć przez krótką chwilę i to chyba główna moc napędowa wykorzystania czasu wolnego na gry i zabawy. Uczestnictwo w nich wiąże się najczęściej ze sferą rekreacji, kultury, sztuki itp. Czy czytasz ten tekst w pracy czy w czasie wolnym od niego? Jakim „budżetem czasu”² rozporządzasz? Anglicy powiadają: *praca bez wytchnienia i zabawy czyni z człowieka tępaka*³. Pedagodzy dobrze wiedzą, że uczenie poprzez zabawę jest najskuteczniejsze, zaś w życiu dorosłych ta zasada również obowiązuje, bo opiera się na stałych właściwościach pracy ludzkiego mózgu.

Bądź przez chwilę beztroski/a, bezproduktywny/a – nawet, jeśli grasz o coś, miej frajdę, bądź poza wszelką presją, wyodrębnij się, wyloguj, czuj niespodziankę, niepewność i radosne napięcie, bądź bezinteresowny/a, odgródź się, bądź

radosny/a, oderwij się od nudy, wystrzel się w kosmos lub fruń w bańce amortyzującej wszelkie zakłócające w postaci obowiązków. Realne? To zależy tylko od nas samych. Pierwszymi apologetami marzeń o swawolach i igraszkach są twórcy. Artystyczne wyobrażenie ludzkich pragnień nosi znamię nieskończoności. Wolny przepływ tzw. flow⁴, to faza aktywności ludzkiego mózgu w której nie czujesz upływu czasu i jesteś zaangażowany/a w działanie w całości. Los na loterii wygrywają ci, których praca polega na tworzeniu w tej fazie. Natomiast w zabawie wszechogarniająca głupawka konsumpcji może być wynikiem stosowania nadużyć wobec własnego zdrowia, ale nie musi, gdy delikwent/ka zawczasu pomyśli. Hedonizm wyraża się w postawie a ją można kształtować i zmieniać.

Istnieje wiele różnych klasyfikacji gier i zabaw dorosłych, lecz żadna nie jest powszechnie przyjęta, gdyż kryteria podziału ewoluują lub pojawiają się nowe. Internet wchłonił⁵ nawet gry ruchowe, oferując nam wersję light⁶ czyli wirtualnego berka. Wersje face to face⁷ wracają w ostatniej dekadzie do łask. Towarzyska gra Scrabble cieszy się dużą popularnością. Ta inspirująca planszowa zabawa słowami, wykorzystująca paralele pomiędzy ich znaczeniami, burzy mit generalnej potrzeby wypoczywania jak sybaryta byczek Fernando⁸, gdzie umowną łączką są stacje telewizyjne typu disco polo oraz podobne. Wybór pomiędzy aktywnym a biernym wypoczynkiem pozornie łatwy nie jest. Urządzenia mobilne pełnią rolę dozorczy, choć mogą być wybawieniem dla oczekujących w kolejce do stomatologa. Zaslugi gier są rozległe – wykorzystywane w wielu sferach życia każdego z nas; są też gry edukacyjne a z niektórych rozwinęły się techniki/metody kształcenia np. burza mózgów. Jakże przewrotna

4 Za Wiki: **Przepływ** (z angl. *flow*, inaczej doznanie uniesienia, uskrzydlenie) – pojęcie z pogranicza psychologii pozytywnej i psychologii motywacji. Twórcą koncepcji jest Mihaly Csikszentmihalyi
5 www.zagrajsam.pl - jeden z wielu portali gier
6 (angl.) wersja łagodniejsza, lekkostawna etc.
7 (angl.) twarzą w twarz /naprzeciw siebie/w rzeczywistości
8 Bohater wierszowanej bajki (Munro Leaf USA 1936) tłum. Irena Tuwim

wydać się być w tej sytuacji hipoteza, iż ten lub inny władca przegrał królestwo w grę w kości.

Wahanie pomiędzy dwoma przeciwnymi sposobami bawienia się, czyli improwizacją i wyobraźnią w opozycji do podporządkowania się konwencji, oddaje podział gier i zabaw na cztery kategorie autorstwa Rogera Callois⁹. Poprzednik z którym polemizuje w swoich pracach naukowych to Johan Huizinga - autor *Homo ludens*¹⁰ w której zawarł definicję zabawy a także autor monografii kultury i życia społecznego u schyłku średniowiecza o znamienym tytule *Jesień średniowiecza*. Tylko przez wzgląd na charakter czasopisma DP pozostawić należy metaforyczne skojarzenie tego tytułu z alegorią przemocy nieomal, którą iluzorycznie dedykuje zwycięzcy zraniona/y przegrana/y (sic!); gdyż fortuna kołem się toczy we współzawodnictwie, gdzie liczą się umiejętności zawodników/zawodniczek np. gry zespołowe z piłką lub gdy losem steruje kolejna kategoria zabaw zdeterminowana przez szczęście lub jego brak np. ruletka. Trzecia grupa zabaw w odgrywaniu ról odkrywa tajemnice mimicry, zaś czwarta zabiera nas w świat oszołomienia, gdzie poziom wyzwalanej adrenaliny stanowi miernik udanej zabawy. Który rodzaj zabawy preferujesz? Co sprawia, że częściej wybierasz te a nie inne rodzaje zabaw? Może jest tak, że Byczek Fernando biega na boisku, mistrz kierownicy gra w szachy zaś alpinistka na loterii a iluzjonista tańczy kankana. Łamanie stereotypów, zwyciężanie własnych słabości lub po prostu spokojne bujanie się na hamaku życia. Cokolwiek wybierasz, to Twój wybór.

Bonusso

Post scriptum:

„Jedynie w snach, w poezji, w zabawie (...) z rzadka pochylamy się nad tym, czym byliśmy wówczas zanim staliśmy się tym, czym ewentualnie teraz jesteśmy.”

(Cytat z książki *Gra w klasy* Julio Cortazara)

1 Wiersz *Jak się bawić?* (B.Muras, 2014)

2 Autor określenia Joffre Dumazadier ujął je w definicji czasu sformułowanej w 1959 r.

3 Przystawienie angielskie

9 Caillois R., *Ludzie i gry*, Warszawa 1997

10 *Homo ludens* (łac.) dosł. *człowiek bawiący się*

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK ŁÓDŹ

■ I miejsce w Łodzi

wśród szkół niepublicznych wg Rzeczpospolitej i Perspektyw

■ III miejsce w Polsce

*w kategorii uniwersytetów niepublicznych
wg Rzeczpospolitej i Perspektyw*

■ Studia MBA wśród 15 najlepszych w Polsce

*Decyzja przyznana przez menedżerów
500 największych firm w Polsce*

STUDIA I STOPNIA

- Administracja
- Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
- Ekonomia
- Finanse i rachunkowość
- Grafika artystyczna
- Iberystyka
- Ochrona Środowiska
- Praca Socjalna
- Psychologia*
- Socjologia
- Zdrowie publiczne

STUDIA PODYPŁOMOWE

*Międzynarodowe Centrum
Podypłomowe*

W ofercie ponad 30 kierunków

STUDIA I i II STOPNIA

- Bezpieczeństwo narodowe
- Filologia angielska
- Fizjoterapia
- Geodezja i kartografia
- Informatyka
- Kosmetologia
- Logistyka
- Pedagogika
- Stosunki międzynarodowe
- Zarządzanie

STUDIA MENEDŻERSKIE W JĘZYKU ANGIELSKIM:

- Bachelor in International Business Management – studia I stopnia
- Studia Master of Science in Professional Communication – dyplom Clark University
- Studia MBA z dyplomem Master Clark University

STUDIA III STOPNIA

uprawnienia do nadawania tytułów naukowych:

- Doktor nauk ekonomicznych:
Nauki o zarządzaniu
- Doktor nauk humanistycznych:
Językoznawstwo
- Doktor nauk technicznych:
Informatyka

STUDIA PRZEZ INTERNET

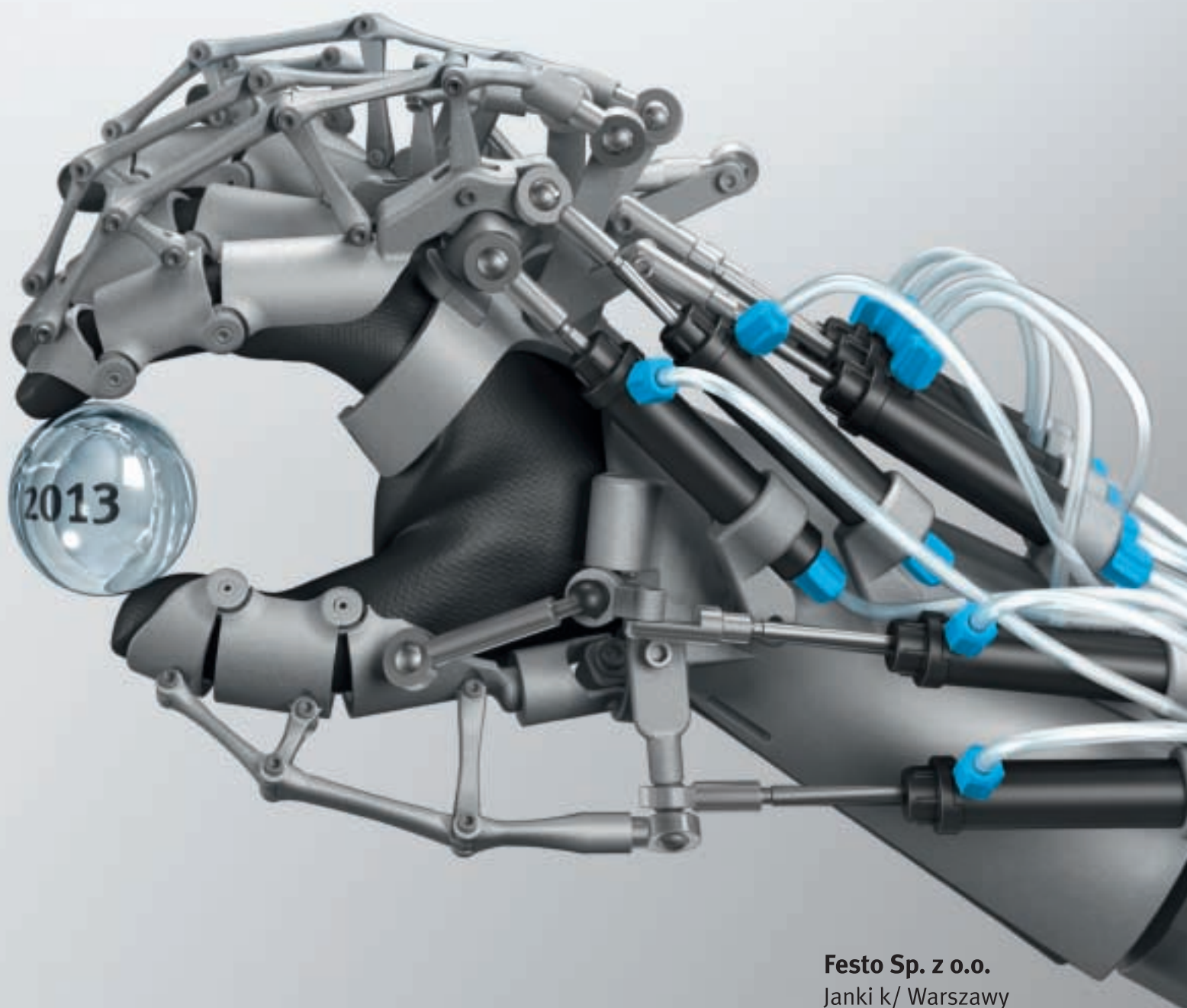
Polska Akademia Otwarta

- Zarządzanie
- Pedagogika
- Logistyka
- Administracja

* studia jednolite magisterskie

**Partner w automatyzacji produkcji
i edukacji w zakresie systemów mechatronicznych**

FESTO

Festo Sp. z o.o.

Janki k/ Warszawy

ul. Mszczonowska 7

05-090 Raszyn

Tel. +48 22 711 41 01

Fax +48 22 711 41 05

didactic_poland@festo.com

www.festo.pl